Tizenhetedik évfolyam. 8-ik szám.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hora ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy evre ..... 28 korona.
Egy hora ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fil. minden következőnél 16 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-Társaság.
József főherczeg-út 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902. | FELELŐS SZERKESZTŐ: Stauber József. | Szombat, január 11.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Kossuth és Makkai.
A naszódi mandátum.
A pénzügyi-bizottság ülése.
Nagyvárad a hazardjáték ellen.
Gyilkossággal vádolt mérnökné.
Lezuhantak a toronyból.
Utazás egy pofon körül.
A deési mandátum.
A kenyeres-bolt megnyitása.
Molnár Antal temetése.
Emberöléssel vádolt orvosok.
Tárca: Szerencsés botlás. Irta: Dr. Mülek Lajos. — ***Az erősebbik.*** Irta: Nagy Endre.
Regény-Csarnok: A harmadik. Irta: Sienkiewicz Henrik. Forditotta: Hegedüs Szerafin.

Kossuth és Makkai.

Arad, január 10.

Szász Károly dr., lapunk kitünő munkatársa. Marosvásárhelyről érdekes esetről értesit bennünket. *Makkai* Zsigmondról, a függetlenségi párt egyik legérdekesebb alakjáról ir egy kis *leleplezést*, melyet egy, *Kossuth* Ferenchez intézett nyilt levél alakjában, a következőkben mond el az *Aradi Közlöny* hasábjain:

Marosvásárhely, január 9.

Nyilt levél Kossuth Ferenc urhoz

Tisztelt barátom!

Ugy tudom — s e tudomásomban megerősit engem a függetlenségi pártnak minden kül- és beltagja, — hogy Te vagy inkarnációja, letéteményese dicső emlékü atyád politikai elveinek, melyek — homlokegyenest a mi felfogásunkkal — az Ausztriával oly bölcsen, s hazánk javára szolgálólag megkötött kiegyezést minden vonalon ugy tüntetik fel, vagy legalább ugy akarják föltüntetni, mint ország- és nemzetrontásban perfid eszközökkel dolgozó politikai irányzatot.

Ehhez sallangul aztán, mint a magyar sujtásos hámhoz illik, a vezetésed alatt álló párt, minden magyar nemzeti érdek szolgálatát hozzáfüzte közéleti és parlamenti szereplésében, csalárd hazaárulónak bélyegezvén meg minden tagját a szabadelvü pártnak, ki a br. Eötvös József által lefektetett, bár kissé doctrinär alapon, a nemzetiségi jogegyenlőség elvéből kifolyólag, a más anyanyelvü honpolgárokkal is kereste a békés együttmüködést, a nélkül, hogy a magyar állameszme egyedül domináló erejét bár pillanatra is, elfelejtette volna.

Parlamenti szónoklatokkal, sajtóban, közéletben gyanusitva rájok mindazok, a kik a jól felfogott közérdek szolgálatában itt, vagy ott az idegen ajku nemzetiségekkel oly kivánatos együttérzés alapjait keresték s hála az egységes magyar nemzet Istanének, sok helyütt meg is találták.

Egyedül honmentőnek, igaz magyarnak, nemzeti szempontból megnem alkuvónak csak a függetlenségi párt volt feltüntetve, a mely nem transigál, hanem kuruc módra neki szegzi nyakát minden labancoskodásnak, már ha ezt a szót, *ma még* használhatjuk.

Szóval a függetlenségi párt az — szerinted — a mely minden izében magyar, idegen érdekeknek, *sem benn, sem künn*, nem szolgál s tagjai minden nemzetiségi velleitások ellenében az igazi magyar állameszme hü- és tántorithatlan bajnokai.

A szabadelvü párt pedig — szintén szerinted — idegen érdekek jármában hempergő és csordamódra terelhető tömeg.

Veled nem szállok pörbe ez utóbbi állitás fölött. Legyen meg a Te gusztusod. Ámde az előbbire vonatkozólag egy érdekes dokumentumot nyujtok át Neked. Szól pedig az a következőképen:

INVITARE.

La petrecerea ce se va arangia
in 26. Decembre
v. a. c. (a 2-a di de Crăciun)
in Corunca
sub protectoratul DEPUTATULUI DIETAL
SIGISMUND MAKKAI
Vanitul curate destinat in favorit
„Chorului plugarilor."
Comitetul arangiator.

Pretul de intare: de persóna 40 bani; de familie — conot. 3 membrii — 1 coróne.

Suprasolvirile se primesc cu multamita si se vor cuita pe locale diaristica.

Inceputul la 3 óre p. m.

De vin bun si cuartire se ingrijeste comitetul.*

* Tisztelettel megjegyeztetik, hogy az oláh szövegü meghivó nyomtatását egyik helyi nyomda sem akarta elvállalni, csupán a **függetlenségi** organum készpénzes nyomdája: az **Adi Árpádé**.

TÁRCA.

Szerencsés botlás.

(Idyll.)

Irta: **Dr. Mülek Lajos.**

Kertre nyiló kedves kis szoba volt. Egyetlen ablaka fenér függönynyel diszitett.

Mélyedésében ültek a szerelmesek. Kezet, kézben tartva, elmerülve egymás nézésében.

Verőfényes nap volt kint; verőfény uralkodott szivőkben Szerették egymást végtelenül, kimondhatatlanul, édesen.

Ez volt az első szerelem; olyan, mely utolsó is szokott lenni. A sziv igazán csak egyszer szeret. A költő dala: „Akácfák a kert tövében kétszer virágozzatok". — ez csak szofizma, frázis! . . .

Ott ültek az ablakmélyedésben. A leányka éjsötét fürtje éles ellentétben volt az ifju szőke hajával. Az ellentét találkozott: kedves harmóniában. Nem beszéltek, csak nézték egymást. Ez a legékesszólóbb beszéd. Ékesszolása a szivnek . . .

A mama hol kiment, hol bejött. Rakosgatott. Néha az ablak felé nézett és boldog mosoly vonult el ajkán. Halkan mondogatta:

— En is igy tettem; ők is ugy tesznek.

A csöndet nagy sokára a leányka szakitotta meg.

— Mondd csak édesem: miként és hogyan is ismerkedtünk meg? Hallottam már tőled; de ez mindig oly vonzó, oly uj marad. Mondd el kérlek ujra.

— Szivesen! felelte az ifju. És igy beszélt:

— Vasárnap volt. Piros pünkösd vasárnapja. Virágzott a rózsa; zöldeltek a fák. Ujjáéledése volt a természetnek. Az emberek fe szabadultak a tél zordonsága alól. Aprajanagyja sietett a zöldbe ki. „Zugliget", ez volt a jelszó. En is oda törekedtem. A budai hidnál fölkapaszkodtam a villanyosra. Nem vártam, hogy megálljon. Felugrottam; de nem számitottam jól az ugrást. Elbotlottam. Először egy kedves arcu öreg néni (ez volt a mama, szolt közbe a leány) tyukszemére tapodtam; aztán a leányka ölébe hullottam. (Ez voltam én, tóditotta ismét a leányka) Az első helyen csendes mormogást okozott a taposás; második helyen én fülig pirultan rebegtem a bocsánatkérést.

Végre is kibontakoztam zavaromból. Ismétlém a pardont, a mi megadatott mindkét részről. A leányka tekintetében volt a bocsánat.

Minő báj, minő tekintet, minő szempár!

Meg voltam büvölve. Rabja lettem egyszerre a kis Amornak. Rózsa láncra került a szivem. Rab valék és az élet még sem volt soha oly édes, mint e pillanattól.

A kocsi megállott. Megérkeztünk a Laszlowszky villához. Innen gyalogosan kell fölkapaszkodni a Fácánhoz, Disznófőhöz, Normafához. A Disznófő elitje az uzsonna-helyeknek. Ide mentek az én társaim. Nem vártam, mig fönt leszünk. Hozzájuk csatlakoztam; bemutattam magamat, ők is megmondták nevüket. Szivesen fogadtak. Minő délután volt ez! Volt-e más is körülöttünk? kik voltak? Nem tudom! En csak a leánykát néztem. Neki beszéltem. Mennyi badarságot hordottam össze, nem is sejtem; de arra emlékszem, hogy mikor visszajöttünk karon fogva vittem ideálomat. És a mama? Melettünk tipegett, — megelégedetten. Erezte, hogy megbizhatik bennem.

És ma? ma már jegyesek vagyunk. Egy hét mulva férj és feleség. Ketten és mégis egyek. Egyek érzelemben, szerelemben, boldogságban. És mindezt annak az ügyetlen ugrásnak köszönhetem. Vagy igy végezték el ezt oda fent a magasban? . . .

— Ez a történet édesem! — igy fejezte be az ifju idilljét.

— És mi a kis történet elmondásának jutalma? szólott tovább a vőlegény.

Egy édes csók volt a menyaszszony felelete.

Ez a legszebb párbeszéd . . .

Az erősebbik.

Irta: **Nagy Endre.**

A hajnalba nyult már az este és Pokornyi Emma, a festőleány ugy gondolta, hogy legjobb lesz, ha angolosan távozik, köszönés nélkül. A bohém mulatság elérte már a tetőpontját, amely után okvetlenül már csak az álmos lankadtság következhetett. Vágni lehetett már a füstöt, a magas, sötét faburkolatu müterem-

Ezekután csak azt vagyok bátor kérdezni, hogy fenntartod-e pártod programmjának azt a részét, mely a nemzetiségekkel szemben intransigens álláspontot vindikál magának az egységes magyar nemzeti államesze érdekében?

Mert hát a Te *erkölcsi* támogatásoddal lett megválasztva Ákosfalván

SIGISMUND MAKKAI

Deputatului dietei

a magyar országgyülésre képviselőnek, s veled együtt a *függetlenségi népnek* szivevágya örömében tombolt az ő győzelme fölött s meleg keblére ölelte a programmot ime arculcsapó b.-madarasi ködmenes követet „az egész ország közvéleménye," mely — szerintetek — csak a hatalmi elnyomatás folytán nem nyilatkozhatott meg a maga őszinteségében.

Tisztelettel kérdem azt is, hogy vajjon nem fognak-e a *Te szives jóváhagyásoddal* a felvidék függetlenségi képviselői *tót*, az alvidék *szerb* s a dunántuliak *sváb nemzetiségi* mulatságok védnökévé fölcsapni, ad majorem gloriam — — a fennen hangoztatott függetlenségnek, s a nemzeti irány meg nem alkuvásának?

Es aztán, — továbbra is a magyarság árulóinak tartanak-e azok, akik az államesze mét alkuváson kivül hagyván, félre nem kacsintván irányelveiktől, a jogot és megalkotott törvényeket méltányolván, az ország fejlődését nem tetteikkel megtagadott frázisokkal, hanem becsületes békességgel akarják szolgálni még a nemzetiségekkel *szemben* is?!

Mindezekre szives válaszodat várja *egy volt képviselőtársad.*

Dr. Szász Károly.

A naszódi mandátum.

(A Kuria mai tárgyalása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 10

A kir. Kuria II. választási tanácsa *Vavrik* Béla elnöklete alatt ma a naszódi választás ellen beadott peticióval foglalkozott. A mult év október 2-án lefolyt választáson két szabadelvü párti jelölt állott egymással szemben: *Ciocan* János a kerület régi képviselője és *Beck* Marcell dr. fővárosi ügyvéd. *Beck* 391, *Ciocan* 328 szavazatot kapott, minek folytán *Beck* 68 szavazattöbséggel képviselővé választatott.

A kérvényezők meghatalmazottja: dr *Nagy* Dezső, a választást *Edvi-Illés* Károly védi, a választásvédő választókat *Várkonyi* Oszkár dr. képviseli, aki egyuttal *ellenkérvényt* is ad be.

Nagy Dezső dr. előadja, hogy *Ciocan* János 1896-ban egyhangulag választatott meg a naszódi kerületben képviselővé, s bár nemzetiségi vidékről való, jó magyar hazafi, aki sokat dolgozott a románok és magyarok közti baráti viszony helyreállitására és fenntartására. Vele szemben teljesen ismeretlen volt a kerületben *Beck* Marcell dr., *a ki hivatalos pressziával és vesztegetés utján* jutott mandátumához. A hivatalos presszió gyakorlásában Becknek hü segitő társai voltak a közhivatalnokok, a főszolgabirák, szolgabirák és jegyzők, akik *Becket* kortes utjában kisérték s fenyegetésekkel birták rá a választókat arra, hogy *Beck* Marcellre szavazzanak. A három főszolgabiró között legerőszakosabb *Bodó* Kálmán főszolgabiró volt, a ki plébánost, lelkészeket, tanitókat, halottkémet s egyéb hivatalos személyeket fenyegetéssel kényszeritett, hogy Beckre szavazzanak. A vesztegetés, igérgetés nagy mértékben folyt, s a szolgabirák, jegyzők nem röstelték maguk osztogatni a pénzt a szavazatokért. Egész sereg oly választót sorol fel, akiket megvesztegettek, s *Bodó* főszolgabiró uton-utfélen azt hirdette, hogy 100,000 forint áll a Beck-párt rendelkezésére. Egyáltalában *Becknek* egyetlen egy szavazója sem volt, aki vesztegetés vagy presszió alatt nem állott volna. Végül felemliti, hogy *Beck* Marcell választói képessége sincs igazolva. Mindezek alapján kéri a választás megsemmisitését s a választás törvényes eredményének megállapitását.

Edvi-Illés Károly választásvédő előrebocsátja, hogy *Beck* Marcell személyének kicsinyitése, mint azt a kérvényezők képviselője teszi, nem tartozik a dologra. Nem szükséges, hogy a képviselő az illető kerületben született legyen. — Beck Marcell fiatal kora dacára már oly jelentős közgazdasági tevékenységet fejtett ki, a melyért joggal követelhet magának helyet a parlamentben. Áttérve a kérvényben felhozottakra, mindenekelőtt bemutatja a főváros VI-ik kerületének választói névjegyzékét, melyben Beck Marcell dr. benne van. Foglalkozik azután a presszió és a vesztegetés vádjával. A kérvényben — ugymond — a tanuk egészen lazán egymás mellé vannak sorakoztatva, anélkül, hogy mindegyik egy-egy megvesztegetési vagy presszióbeli ténynyel kapcsolatosan emlittetnék. Egészben 56 választóval kell foglalkoznia, a kik a kérvényben kifogásoltatnak. A védő mindegyikkel külön foglalkozik, s kimutatni iparkodik, hogy tulajdonképpen egyik sem szavazott sem presszió sulya alatt, sem pedig azért, mert megvesztegették. Kéri a peticiót elutasitását, s kérvényezőknek a költségekben való elmarasztalását.

Ezután rövid szünet volt, mely után *Várkonyi* Oszkár, a választásvédő választók képviselője szólalt fel.

Tudja, hogy a Kuria előtt a jelöltek személyes tulajdonainak kidicsirése, összehasonlitása értékkel nem bir. Mégis a jelen esetben fontos azon lélektani motivumok boncolása, melyek alatt a választók az urnához léptek, mert az ellenpárt azt állitja, hogy erkölcsi presszió nélkül az észjog szerint Naszódon mindenki Ciocánra szavazott volna, senki *Beck* Marcellre. Az észjogra akkor szokás hivatkozni, ha ugy az ész, mint a jog cserben hagyott. S igy van itt is. Két kifogás van Beck ellen. Az egyik az, hogy fiatal. Ez nem hiba

---

ben és a füst fátyolán át fura, bohókásan fölcifrázott alakok keringtek. Egy melankolikus szobrász a hegedüjét gitár módra pengette és egy szomoru románcot énekelt hozzá, amelynek megható refrénjét harsogva ismételték a többiek.

Emma az előszobába lépézett, ott magára kapta bő bundáját és a vasrácsos kapu felé indult. De még ki sem lépett az utcára, lépteket hallott a háta mögött. A melankólius szobrász észrevette a szökését és utána sietett

— Emma! Hova sietsz?

— Megyek haza. Elég volt már a mulatságotokból. Álmos vagyok.

— És igy mégy? Egyedül?

— Miért ne?

— Hát nem félsz?

— Ugyan kitől? Az olyan ember, a ki mások pénzére les, nem bánt engem. Aki pedig egyebemet akarná elvenni . . no, azzal majd elbánok én.

Valóban, erős lány volt Emma, a szava nem volt puszta fenyegetőzés. Sasorrában, merész szemeiben, energikus állában és a vékony szemöldökök között árkolódó ráncban csupa elszánt erő nyilatkozott meg. A szobrász félénk tisztelettel huzódott melléje.

— De azt megengeded, hogy hazáig kisérjelek?

— Ha meggyőzesz arról, hogy ez csak egy szikrányi örömet okoz neked, akkor nagyon szivesen. De ismétlem, hogy kár volna fárasztanod magad értem.

— Oh, Emma! . . .

Kiléptek az utcára. Tél derekán bübájos tavasz lakott a csöndes müvésznegyedben. A pitymallat homálya kékes párával lombozta be a csupasz fákat és a makadám kátyuiban langyos esővíz ragyogott vissza a fehéredő égbolt világába. A gyalogjáró szélét végesvégig cifra vasrácsok szegélyezték, amelyekről a hervadt folyondár szomoru cafatokban lógott le. Azon tul pedig a villák szeszélyes, romantikus körrajzai sötétlettek. Halkan lépegettek egymás mellett és megszólalt a szobrász:

— Oh, Emma! . . . En nem nagyon tudok beszélni, de érezni tudok. És ha én megmondanám neked, hogy mit érzek én most . . . nem, ezt én sohasem tudnám elmondani neked.

— Be vagy csipve, öregem! — kacagott a leány, de nem volt vig a kacagása.

— Nem vagyok becsipve, hidd el nekem. Egészen józan vagyok, már a mennyire józan lehetek melleted . . . De lásd én már sokszor gondoltam, hogy nem jól van az ugy, a hogy van. Elvégre te egy fiatal leány vagy, aki örökké nem élhet egyedül . . .

A leány harciasan fölemelte a fejét és finom orrcimpái megremegtek.

— Miért? Miért ne élhetnék egyedül? Azt hiszed, hogy félek valamitől? Vagy nem biznám magamban? Hát te nem egyedül élsz-e? És nem él-e egyedül Domokos, a medve? És még annyian?

— De Emma! Te lány vagy, mi pedig férfiak!

— Hát aztán? Amikor végigkóboroltam Münchent, Rómát és Párist és tányérokat festettem, hogy legyen miből tanulnom, akkor bezzeg lehettem egymagamra! Te! Fogalmad sincs arról a sok nyomorról, amit én akkor elszenvedtem. Hárman laktunk egy hónapos szobában, és szalámit vacsoráztam, ha volt szalámim. Akkor bezzeg senki sem jött, hogy kiragadjon az egyedüllétből. Akkor senki sem mondta, hogy egy leány nem élhet igy. Oh, nagyon sokan voltak nyájasak hozzám, kivált amikor nem csufitott el nagyon a koplalás. De amit ők kináltak, azt én becsületesen, büszkén utasitottam vissza mindig. És most itt vagyok egyedül, a magam emberségéből. Az én egyedüllétem rengeteg ellentállásnak, lemondásnak, küzdelemnek a diadala. Ezt nem szégyellem; ezzel büszkélkedem az egész világ előtt!

— És ha azt mondom neked, Emma, hogy szeretlek, hogy feleségül akarlak venni, nem azért, mert szánlak, hanem mert a magam egyedüllétét nem tudom tovább elviselni és mert . . . mert én nélküled . . .

A leány szomoruan megcsóválta a fejét.

— Az nem lehet, édes barátom, az lehetetlen.

A szobrász kétségbeesetten nyögte:

— Annyira ki nem állhatsz?

— Nem, én szeretlek téged, hiszen te vagy a legaranyosabb cimbora az egész bandában és müvészeted, — nohát én mondom neked, hogy te vagy a legerősebb mind között. De mégsem lehet. És minél nagyobbnak, minél méltóbbnak látlak magamhoz, annál lehetetlenebb. Nem tudom, hogy meg fogsz-e érteni, de én már nagyon sokat gondolkoztam róla. En nem tudok már ugy érezni, mint egy leány. A sok küzdés, nélkülözés, aztán meg a sikerek keménynyé, büszkévé tettek. Most jó cimborád vagyok, de ha a feleséged lennék, oh, az borzasztó lenne. Most ugy e nevetek,

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztositva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

és ha hiba, napról napra javul. Különben is oly korban van, hogy biró is lehetne, nemcsak képviselő Kár ezen Ciocánnak keseregnie. A politikai bölcsőket mindig politikai sirokon ringatják. A másik kifogás, hogy Ciocánnak több érdeme van a kerület körül. Ha igy is volna, rossz politikus az, aki a politikában érzelmeket, hálát keres. Külömben is *Ciocan* az ő békeltető politikájának áldozata: a románoknak nem volt elég román, a magyaroknak nem volt elég magyar. Felolvassa a „Tribuna" egyik cikkét, melyben Ciocán politikája a legerkölcstelenebbnek van feltüntetve. *Becket* főleg egyenes, nyilt nemzetiségi politikája miatt választották meg. A hivatalnokok zöme is azért szavazott rá, mert magyarok és nem azért, mert hivatalnokok. Ciokánéknak sokkal nagyobb befolyásuk volt a főszolgabirákra, mint *Becknek*, mert hisz övék a törvényhatóság többsége: épp most buktatták ki a magyarság legerősebb támaszát, *Bodó* főszolgabirót. Nem riadtak vissza a választási küzdelem alatt semmi pressziótól: lelkészek a kegyszerek megvonásával, tanitók a gyermekek megbuktatásával, az adóbizottságok tagjai az adó felemelésével fenyegettek. Ha ez sem használt, vesztegettek. Ismerteti ezután az *ellenkérvényt*, mely számos *Ciocán*-szavazatot kér megsemmisiteni vesztegetés és erőszak cimén.

Az itéletet holnap délelőtt hirdetik ki.

TÁVIRATOK.

—

Tarifaháboru Törökországgal.

Konstantinápoly, jan. 10. Nehány nagykövet ujra jegyzéket nyujtott át a portának, a melyben ismétlik a Szalonikiban kirakott áruk után szedett illetékek ellen való találkozásukat és azt mondják, hogy ez az illetéktarifa a fennálló szerződésekkel ellenkezik.

—

A spanyol nép a jezsuiták ellen.

Madrid, jan. 10. A Correo jelentése szerint tegnap Saragossában liberálisok és klerikálisok között összeütközésre került a dolog. A liberálisok beverték a jezsuita kolostor ablakait és be akartak nyomulni a kolostorba. Mindkét részről lövések dördültek el és néhány ember megsebesült. Végre közbelépett a csendőrség és fegyverrel állitotta helyre a rendet.

Nagyvárad
a hazardjáték ellen.

(Vita a városi közgyülésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, január 10

Az osztrák zsoké-klubban milliók usznak el hazárd kártyajátékon (a magyar klubbokban sincs sokkal különben). Budapesten roulettebankot fedeznek fel: ez a két esemény éppen elég inditó ok arra, hogy a vidéki városok is mozgalmat kezdjenek a hazárd-kártyázás ellen.

Ne menjünk tovább *Aradnál*. A mi városunkban felfedezett a rendőrség a multkoriban egy mellék-utcai kávéházban hazárd kártyázást, de hány olyan *előkelő vendéglő* van, ahol a rendőrség tudomásán kivül zárt ajtók megett éjjelről-éjjelre a leghazárdabb kártyázás folyik. Ahonnan helybeli és vidéki kereskedők, földbirtokosok pénzüktől megfo ztva távoznak. S ahol évek óta folyik a hazárd kártyajáték.

A vidéki városok között Nagyvárad volt az első, mely intézkedést kivánt a maga városában a tiltott kártyajátékok megakadályezására. A város legutóbbi közgyülésén *Szokoly* Tamás törvényhatósági bizottsági tag a hazárdjáték elterjedése és nagymérvü üzése miatt interpellált s szavait *Gerő* Ármin főkapitányhoz intézte. Napról-napra ijjesztőbb mérvet öltt a hazárdjáték elterjedése Nagyváradon s az már áldozatot is követelt, számosakat pedig jóformán a koldusbotra juttatott. Ismeri a főkapitány tapintatos eljárását, tudja azt is, hogy kutatta a dolog nyitját, hogy kellő erélylyel léphen fel ott, ahol arra szükség van, de az baj, hogy *alkalom nélkül nem nyult* vaskézzel a pusztitó darázsfészekbe. Nagyvárad városa nemsokára valóságos *Monaková* fejlődik, ahová idegenek is jönnek játszani. A legnagyobb szigort kéri a hazárd játékosok ellen.

Gerő Ármin főkapitány válaszolt a felszólalásra. Örömmel veszi a Szokoly Tamás felszólalását. Ámde Szokoly bizottsági tag tulsötét szinekkel festette a helyzetet és a mit mondott, azt csak hallomás után mondta. Hallomásra és tréfás hirlapi közleményekre azonban egy felszólalást alapitani nem lehet. Egyik nagyváradi lap például olyan közleményt hozott pár nappal ezelőtt, hogy *egy köztisztviselő minden pénzét, sőt a hivatalos pénzt is elkártyázta* volna. Kijelenti, hogy ennek semmi alapja nincs s az eset egyáltalán nem történt meg s azt egyedül a merész fantázia szülte. Ez a kijelentése megbizható, mert saját vizsgálatán alapszik.

Igéretet tenni, hogy egyáltalán megszünteti Nagyváradon a hazárdjáték folytatását, az nagyképüség volna tőle, mert az teljes lehetetlen. Szokoly elismerő szavaira hivatkozva kijelenti, hogy minden szükséges intézkedést megtett a hazárdjáték elfojtására. Hogy melyek azok a prezentiv intézkedések, azt a siker érdekében nem áru hatja el, de reá mutat arra, hogy az alsóbb néposztály körében sikerre vezettek azok, mert ma már az alsóbb rendü helyeken nem történnek fosztogatások. Ez egy igen fontos szociális kérdés volt, s azt sikerült megoldani. Igy lesz ez az uri osztály által látogatott helyeken is. Oknélküli zaklatást azonban nem akar és azt sem akarja, hogy Nagyvárad városát egy rendőri felügyelet alá helyezett városnak kiáltsák ki országszerte. A rendőrség a mellett, hogy tiszteli a személyes szabadságot, kellő szigorral fog eljárni s igéretet tesz, hogy ha a hazárdjátékot, nem is szünteti meg, de legalább korlátozza. Megnyugtatásul még azt is megjegyzi, hogy az olyan játéktermekből, a hol hazárdjáték folyik, a fiatalság egyáltalán ki van tiltva. Ujra igéretet tesz, hogy szigoru és erélyes lesz a hazárdjátékosokkal szemben.

A közgyülés természetesen tudomásul vette a főkapitány válaszát.

Gyilkossággal vádolt mérnökné.

(Egy válópör adataiból.)

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, január 10.

A pestvidéki büntetőtörvényszékhez érdekes bünvádi feljelentést tett át az egyik magyarországi polgári biróság. Egy előkelő magyar mérnök válópört adott a felesége ellen a polgári biróséghoz s a periratban olyan válási okokat hoz fel, melyeket a polgári biróság kénytelen volt bünügyi utra terelni.

A szenzációs pör főszereplője egy vagyonos bécsi családból származó nagy müveltségü, feltünően szép asszony, a kit a kir. ügyészség gyilkosság kisérletével és családi állás ellen való kihágással vádol.

Az áldozat egy nyolcéves gyermek, aki vak és hozzá még gyenge elméjü is, s csaknem halálra kinzott a tulajdon édes anyja, ez a fiatal csinos asszony. A férj, egy jó nevü mérnök, mint panaszos szerepel, a szobaleány pedig mint bünrészes. A bonyadalmas pör előzményeit maga a férj panaszlevélben a következőképpen mondja el:

Tiz évvel ezelőtt nősültem meg. Feleségem, aki egy tekintélyes, jó módu bécsi kereskedőnek a leánya, kilenc éven át a leggyöngédebb hitves és a legjobb anya volt. Szerettük egymást és határtalan odaadással ápoltuk kis fiamat, akit a gondviselés megfosztott attól, hogy lásson, hogy gondolkozni és érthetően beszélni tudjon. Minden lehetőt elkövettünk hogy gyermekünk szellemi és testi hibáján segitsünk, de sajnos, eredménytelenül.

A tizedik évben a feleségem egy rut külsejü parasztnőt fogadott föl szobaleánynak s amióta ez a házunkhz jött, mintha csak ketté vágták volna a boldog családi élet ionalát, lakásomon egymást érték a legáldatlanabb pörpatvarok. Feleségem, aki eddig vigkedélyü asszony volt és esténkint eljött velem vendéglőbe, sőt kávéházba is, komor, levert, pörlekedő természetüvé vált, semmi sem tetszett neki, este hallani sem akart arról, hogy velem jöjjön és ami leginkább bántott: a gyermekkel durván bánt és a magával is tehetetlen teremtést igen gyakran ütlegelte is.

Kutatni kezdtem ennek az érthetlen fordulatnak az okát, de miután nem tudtam semmi elfogadható magyarázatot találni, bele kellett nyugodnom sorsomba és meg kellett elégednem feleségemnek ama kijelentésével, hogy végtelen ideges és neuraszténiában szenved. Isten tudja, meddig marad előttem rejtély az egész dolog, ha a véletlen közre nem játszik.

Feleségemnek az édes anyja meghalt és a temetésére Bécsbe utazott. Mikor aznap délben hazajöttem, a kis fiam arca dagadt, keze véres, a teste pedig kék volt. Kétségtelen volt, hogy a szerencsétlen gyermeket a cselédleány sanyargatta meg, aki ezt nem is tagadta. Mikor azonban fölszólitottam, hogy azonnal hagyja el lakásomat, dacosan mondta, hogy addig nem távozik, amig urnője haza nem jön.

---

ha egy pajtás-puszit adsz, de ha a feleséged volnék és te az én uram, parancsolóm, közelednél felém, hogy megcsókolj, amikor éppen neked tetszik, — azt hisze:, hogy akkor ki tudnálak dobni a szobából. No igen, mert én jóval erősebb vagyok ám nálad! Lehet, hogy ez önzés tőlem, de én megőrülnék arra a gondolatra, hogy azért vergődtem fel egyedül, a magam erejéből, azért küzdöttem magamra hagyva, hogy végre elérjem, azt amit minden elkényeztetett kis leány elér. En nagyon is drágán szakitottam ki magamat az ő körükből és most nem tudnám odaadni egy férjért az önállóságomat . . .

Odaértek a leány lakása elé. A szobrász szomoruan lehajtotta a fejét, mig a leány erőteljesen megrángatta a csengőt. A reggeli köd egészen leereszkedett már a városra és a gázlámpák fénye tüzvörösen szivárgott szét benne. E szürke, gombolygó világban immár csak egyedül maradtak ketten: a leány és a legény. Minden egyebet elnyelt magában a telhetetlen köd.

A kapus léptei hallatszottak már és a szobrász gyorsan sugta a leány fülébe:

— Es soha nem fogsz szeretni senkit?

A leány előbb élesen belénézett a fiatal ember szemeibe és aztán busan válaszolta:

— De igen. Majd jön egy kinyalt, kicifrázott, hiu, elpuhult legény és én beléfogok szeretni. Es ő le fog tiporni engem a müvészetemmel együtt . . . Azt hiszem, hogy igy fog törénni . . .

A Nemzetközi baleset elleni biztositó társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosit az Aradi Közlöny előfizetőinek.

Nem sokat teketóriáztam vele, rendőrt hivtam, hogy távolitsa el a veszedelmes nőt. A szobaleány erre a szalonba rohant és a feleségem asztalfiókjából egy kis dobozt keblére rejtve, az ajtó felé ment. Föltartóztattam, és a rendőr segélyével sikerült a dobozt birtokomba keriteni, a cselédet pedig távozásra birni.

Fölnyitottam a dobozt és az abban talált levelekből — amelyeket bünjelként becsatolok — meggyőződtem róla, hogy a feleségem csufosan megcsalt. Egy közönséges munkásemberrel, valami szénhordó legénynyel, folytatott viszonyt, a szobaleány közvetitette közöttük az összeköttetést, értesitette, hogy mikor van a feleségem egyedül odahaza, szóval ez segitett abban, hogy engemet kijátszanak. Egyik levélből rájöttem arra is, hogy a feleségem gyülöl engemet, gyülöli a gyereket, tőlem válni, a kis fiamtól pedig szabadulni akar. Ugy látszik, ebben is segitségére volt ez a nyomorult leány.

Másnap egy ujabb csapás ért. Mialatt én távol voltam, a Bécsből időközben hazaérkezett feleségem a szobaleánytól értesült a történtekről, fölnyittatta a lakást és minden elemelhető értékes tárgyat összecsomagolva a *gyermekemmel együtt eltünt*. Hasztalan kutattam heteken át, nem tudtam a nyomukra jönni. Pedig igénybe vettem a fővárosi rendőrségnek és két magándetektivnek a segélyét is. Végre hosszas nyomozás után rájöttem, hogy az asszony Győrbe *szökött a szeneslegénynyel együtt*. Utánuk mentem és az asszonyt kérdőre vontam, hová tette gyermekemet? A nő zavarba jött és azzal vágta ki magát, hogy a kis fiut Bécsben helyezte el egy intézetben. A legközeleboi gyorsvonattal Bécsbe utaztam, de a megjelölt intézetben még csak nem is hallottam a gyermekről.

Ekkor már aggódni kezdtem a kis fiam sorsa iránt. Táviratoztam a győri rendőrségnek és kértem, hogy az asszonyt helyezzék addig felügyelet alá, amig nem vallja be, hová tette a gyermeket. A feleségem kényszer-helyzetében aztán bevallotta, hogy a fiut a volt szobaleány gondozására bizta, aki szülőföldjére, Arvamegye egy kisebb községébe ment vele. Most már ebbe a községbe utaztam, de időközben a feleségem megtáviratozta a cselédnek hogy jövök és ez még idejében kereket oldott. Nyomban értesitettem a csendőrséget, amely azután minden irányban telegrafált, hogy a szökevényt fogják el és erős fedezet mellett szállitsák vissza.

Mialatt ez megtörtént, a községben lakó korcsmáros közölte velem, hagy a leány folytonosan ütötte-verte, éheztette a gyermeket, akiben *már alig van élet*. — Mikor aztán a visszahozott gyermeket megpillantottam, alig ismertem reá Olyan vékony volt, mint egy csontváz s a teste tele volt friss és behegedt sebhelyekkel. A csendőrök vallatóra fogták a kegyetlen szobaleányt, aki sirva vallatta be, hogy ő a feleségem utasitására, fényes igéret mellett, el akarta pusztitani az ártatlan teremtést.

Eddig szól a följelentés, a további apróbb részleteket aztán a vizsgálat deritette ki. Az ügyben különben már a vádtanács is hozott határozatot, s igy valószinü, hogy ez a pör még e hó végén, vagy a jövő hó elején tárgyalásra kerül.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A szinház müsora:

Szombat: Könyvtárnok, bohózat. (Páratlanbérlet)
Vasárnap: Délután: Kurucfurfang, népszinmü.
Este: Betyár kendője, népszinmü. (Páros bérlet.)

* **A postásfiu.** Tegnap a Lili, ma A postásfiu. Mindkettőben ezelőtt müvésznőket élveztünk és most a társulat személyzete kontárkodik bennök. Nem okos dolog *Szoyer* után *Haidt* Margitot felléptetni; ez volt az oka, hogy ma a különben is nagyon kezdő *Haidt* Margit, még a dilletansnál is kevesebbet tudott nyujtani. Ehez a balesethez még az is hozzájárult, hogy *Lászlót* és *Polgár* helyett két szabót kellett elviselnünk. *Felhő* Rózsi ma már inkább elemében voit. A chansonette-modor, a voici-voila kankan-couplét — ezeket mintaszerüen játsza és énekli.

* **Aradi Aranka** jövő heti felléptei iránt a közönség élénk érdeklődéssel viseltetik. Szombaton délután érkezik meg Kecskemétről és vasárnap már részt vesz *A suhanc* próbáján. a melynek cimszerepében sok elismerést aratott a városokban, ahol Kövesi társulatával eddig megfordult. Aradi mindhárom föllépte bérletfolyamban lesz.

* **Két népszinmü** kerül szinre vasárnap. Délután az ujabb fajtából való, Bokor Józsefnek *Kuruc furfang*-ja, este a régi jó népszinmüvek legjavához tartozó *Betyár kendője*, melyben Bandi *Arkosinak* jó szerepe. Buzi Zsófit, a szilajvérü menyecskét *Felhő* Rózsi játsza.

* **Rákóci-est Szegeden**. A szegedi szinháznak ünnepe volt tegnap este. Szeged város ifjusága hazafias ünnepet rendezett, hogy a mi ködbe vesző dicsőségünk egyik legnagyobb történelmi alakjának: *Rákóci* Ferenc idegenben porló hamvainak hazaszállitása érdekében tettre buzditsa a magyar közönséget. Az est szereplői *Blaha* Lujza, *Rákosi* Jenő. *Komáromi* Mariska, *Török* Irma, *Gál* Gyula, *Pálfy* György, *Rózsahegyi* Kálmán, *Lányi* Géza, *Orbán* Árpád és *Meák* Gyula voltak.

* **Ondricek hangversenye**, melyet az idény legklasszikusabb hangversenyének nevezhetünk, e hó 26-án vasárnap délután lesz megtartva. *Ondricek* mester hegedüjével mindenütt a legnagyobb sikereket aratta, és oly kitüntetésben részesült, mint müvész még sohasem részesült Ondricek Ferenc cs. és kir. kamara-müvész, a román csillag rend lovagja, a svéd II. oszt. Vasa-rendjel, a III. oszt. Medjidje rendjel, a bolgár Pour le mérite rendjel tulajdonosa stb. Az aradi hangversenyre jegyek előre válthatók: ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

A pénzügyi-bizottság ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 10.

A képviselőház *pénzügyi bizottsága* ma délelőtt tizenegy órakor *Falk* Miksa elnöklete alatt folytatta a vallás- és közoktatásü yi tárca 1902. évi költségvetésének részletes tárgyalását. A kormány részéről *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Wlassics* Gyula miniszter és *Zsilinszky* Mihály államtitkár jelent meg. A költségvetést *Teleki* Sándor gróf referálta.

A *kolozsvári Karolina-kórház* alapitványa iránt *Hieronymi* Károly és *Komjáthy* Béla tettek kérdést a miniszterhez, *Kammerer* Ernő pedig a kolozsvári egyetemen mütörténeti tanszék felállitását kivánta. Wlassics miniszter megigérte, hogy foglalkozni fog e tanszék felállitásának kérdésével.

A *müegyetem* tételénél *Wlassics* Gyula miniszter kifejti, hogy a müegyetem uj épületének emelése tárgyában a pénzügyminiszter részéről a legmesszebbmenő jóakaratot tapasztalta. Ezért a maga részéről arra kéri a bizottságot, hogy miután a beruházási törvény tárgyalásánál a bizottság kimondta, hogy az uj országház épitésének befejeztével felszabaduló összeg első sorban a müegyetem épitésére forditassék, ujabb határozatot e tárgyban a bizottság ne hozzon. A maga részéről reméli, hogy az épitkezést még ebben az évben megkezdhetik. *Szederkényi* és *Komjáthy* rövid megjegyzései után Wlassics miniszter kijelenti, hogy az egész épitkezés hat-hét millió koronára rug. A bizottság a tételt elfogadta.

Az *ó-gyallai csillagda* költségeinél *Szederkényi* Nándor azt kérdezi, hogy a csillagdában tanulmányozzák-e a viharágyukat? *Wlassics* miniszter felvilágositja őt, hogy a viharágyu kérdése a földmivelésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

A *tankerületi főigazgatóságok* tételénél *Miklós* Ödön a tankönyvek gyakori változtatása ellen panaszkodik, mire *Wlassics* miniszter a tankönyv-birálat módját ismertetve, megnyugtató választ adott.

A *felsőbb leányiskolák* tételénél *Miklós* Ödön a női pedagógiai nevelés terén mutatkozó tulprodukcióra hivta fel a miniszter figyelmét. — Wlassics miniszter megnyugtató választ adott. Kilátásba helyezte a leányiskolák szaporitását. A miniszter felvilágositó válasza után a tételt elfogadták.

A tárgyalást holnap folytatják.

Utazás egy pofon körül.

(Törvényszéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Budapest, január 10

A főváros egyik hirneves cukrászdájában négy Kugler-bonbon és két pohár viz között békésen üldögélt *Gyárfás* Ernő mérnök és demokrata, mikor az ajtó hirtelenül felnyilott és egy vékony termetü fiatalember lépett be rajta. Az uj jövevény három Kuglert, négy dobostortát, öt Andrássy-szeletet és hat pozsonyi patkót evett meg, majd megivott hét pohár vizet és végül szerelmét és két tészta elfogyasztását vallotta be a kassza tündérének. A keleti jellegü szépség szivesen fogadta a bőbeszédü ifju udvarlását, de beszéde során — oh, milyen csapongók a nők — váratlanul ezt kérdezte:

— Ismeri-e Gyárfás Ernő urat?

A fiatal gavallér a különös kérdésre ezt felelte:

— Én ugyan Gyárfás Ernőt nem ismerem, de azért kijelentem, hogy lókötő.

E pillanatban a hatodik asztaltól harsány hang, *Gyárfás* Ernő hangja zendült föl:

— Amit a köztünk elterülő távolság physice lehetetlenné tesz, azt elvben és szóban kijelentem, hogy tekintse magát felpofozottnak.

A fiatal gavallér sértődötten pattant föl:

— Uram, én *Korn* Izsó vagyok. Lakom Szondy-utca 98. sz. alatt.

— En pedig *Gyárfás* Ernő vagyok.

Ily előzmények után indult meg az a lovagias ügy, melynek folytatása nem kevésbé érdekes. Korn Izsó segédei *Matuska* Gábor és *Fávián* István voltak, mig Gyárfás a maga részéről *Damiani* Hugó másodéves önkéntes és egyik jónevü fővárosi ujságiróra bizta az ügy elintézését. A fiatal hirlapiró szójátékain kivül arról nevezetes, hogy rendesen párbajra ingerli az ellenfél segédeit élcei révén. Ez alkalommal is, mikor Gyárfástól a megbizást megkapta, mélabusan igy sóhajtott fel:

— Ugy érzem, hogy ismét párbajom lesz.

A balsejtelem teljesült abban a pillanatban, mikor az ellenfél segédeinek a maga sajátos módján bemutatkozott:

— *Dömök* Etelka imádója vagyok.

Horn segédei meglepetve néztek össze.

— De mi a neve, uram?

A segédkedő hirlapiró szomoru mosolylyal felelte:

— Husz tárca és harminc vers hirdeti, hogy ki Dömök Etelka imádója. Ön irodalmilag kevésbé képzett ember, *Tatuska* ur.

— Bocsánat, én *Matuska* vagyok!

— Eh, *Tatuska, Matuska, Holnapuska vagy Hol a puska* az egyremegy. Nemde ön is igy vélekedik *Pávián* ur?

Fávián sértődötten pattant föl:

— Elég! Nem tárgyalunk tovább

És ezzel a lovagias ügy véget ért. Mikor *Gyárfás* a következő napon találkozott segédeivel, nyugodtan kérdezte:

— Elintézték az ügyemet?

nosolygott.

A hirlapiró gu rával lecsiptem *Ma-*

— Igen. Ezelő set, ugy, hogy most *tuska* orrából eg hal.

Filuska névre ma ? Kérdezte Gyárfás.

— De az én az el van intézve.

— Nyugodt stem *Korn* Izsót?

— Tehát p sban is kiadjuk, ha ugy kivánod.

— Ezt a j

segéd nyomban kiállitott

És tényle értelmében fölhatalmazták egy irást, me ahol megtalálja, pofonütheti *Gyárfást*, hog irással kezében *Gyárfás* egyevolt ellenfelé akására sietett, ki mikor az nesen *Korn* őköt meglátta, ijedtében az atléta erejü és onnan fuvolázta:

ágy alá me k?

— Mi coli hidegvérrel ült le az ágy szélére és n felelt a kérdésre:

— *K* zsót keresem.

— angzott az ágy alól, uraságod ugy látszik n és eltévesztette az ajtót.

— van, ön nem *Korn* Izsó?

— n, erősitgette *Korn*, én nem vagyok *Korn*.

panatban pokoli ötlet futott át *Gyárfás* agyá falon függő arcképtartóból kiragadta *Korn* yképét és igy szólt:

Helyes, de irja reá e fényképre nyilatkor.

— És nem ver meg, ha kibujok az ágy a!

— Nem.

A hiszékeny *Korn* előmászott az ágy alól az asztalhoz ülve a következő sorokat irta tajdon arcképére:

— Alólirott, e fénypép eredetije kijelentem, hogy nem vagyok *Korn* Izsó.

E pillanatban óriási pofon csattant el *Korn* arcán és *Gyárfás* a fényképet fölragadva távozott.

A haragos felek a büntető járásbiróság előtt találkoztak.

— Panaszos *Korn* Izsó álljon föl, szólt *Cedrán* biró.

Korn Izsó fölállott, de ugyanakkor *Gyárfás* Ernő hangja is fölcsendült.

— Tagadom, hogy ez az ur *Korn* lenne!

A panaszos ingerülten kiáltott fel:

— De igenis, én vagyok *Korn* Izsó!

— Biró ur, — szólt *Gyárfás*, — ha ez az ur azt állitja, hogy ő *Korn* Izsó, akkor nagyzási hóbortban szenved. Erre nézve bizonyitékaim vannak.

— Adja elő a bizonyitékait.

Kacagott a közönség, kacagtak a teremőrök, mindenki kacagott, mikor *Gyárfás* fölmutatta *Korn* fényképét. Kacagott a biró is, mikor *öt forint pénzbirságot* mért a különben beismerésben lévő vádlottra. *Gyárfás* Ernő szó nélkül fizetett, majd odaforduit a panaszoshoz:

— On tehát csakugyan *Korn* Izsó?

— Persze, hogy az vagyok.

— Akkor vegye tudomásul, hogy ennek az irásnak értelmében még ma pofonütöm.

Es elővette zsebéből segédei meghatalmazását.

— De hiszen egyszer már pofonütött, — sóhajtotta kétségbeesve Korn.

— Az más dolog. Akkor nem mint *Korn* Izsót ütöttem pofon, most pedig mint *Korn* Izsót ütöm pofon.

A biró két jelenlevő detektivet rendelt ki panaszos védelmére, aki a biztos rendőri fedezet alatt szerencsésen elmenekült az ellenfele elől.

A törvényszéki palota csendjét később egy ujságiró mélabus sóhajtása verte föl.

— Lám, lám, mindennek oka pedig az, hogy én *Dömök* Etelkát imádom. Igy lesz pofon a szerelemből . . .

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Az Erzsébet jótékony asztaltársaság** szombaton este a Mirtl-féle vendéglőben rendes heti értekezletet tart, melyre ez uton is meghivja a t. tagokat az elnökség.

A deési mandátum.

(Beszélgetés Paiss elnökkel.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 10

A tegnapi itélet nyomán, mely semmisnek mondta ki a deési mandátumot, bizonyos megdöbbenés támadt mindenfelé. Meglepte az itélet az elsősorban érdekelt képviselőt, *Teleky* Domokos grófot, a kinek választóképessége is felfüggesztetvén félévre, nem választható meg a kerületében ujra s bizonyára kellemetlen hatást tett a képviselőkre egyáltalán. De megdöbbent a sujtó itélet láttára a közvélemény is, amely elé a tárgyalásról természetszerüleg csak hézagos hirlapi tudósitások jutottak s melléje a választást védő ügyvédnek, *Darányi* Gyula dr.-nak nyilatkozata, a kit elfogulatlannak tekinteni ez ügyben nem lehet.

A választást megsemmisitő itélet oka — a mint irtuk — az, hogy Teleky gróf itatta-etette a választóit s ezt maga a jogi képviselője is *beismerte* a tárgyaláson. Igy szól a Kuria. *Darányi* dr. pedig kijelenti ezzel szemben, hogy téved a biróság, mert ő csak ennyit mondott: *„esetleg megtörténhetett*, hogy a választás napján hajnalban a gróf ur a házához jött *intelligensebb választók* egynémelyikét konyakkal megkinálhatta, azonban a választók itatásáról és etetéséről szó sem lehetett és a peticiónak ez az állitása, éppen ugy, mint az egész petició tartalma, valótlanság."

Egy budapesti hirlapiró ma hitelesebb információkat szerzett a kérdésben, felkeresvén az itélkező biróság elnökét, *Paiss* Andor kuriai tanácselnököt.

Az elnök készséggel felelt a hirlapiró kérdéseire, többször hangsulyozva, hogy a Kuriát itélete meghozásánál a szigoru jog és csakis ez vezette.

— *A tévedés* — mondotta *Paiss* elnök — *ki van zárva.*

— Hát hogyan történt a fatális beismerés Darányi dr. részéről?

— *Egészen világosan beismerte, hogy Teleky gróf* — a mint az ellenfél állitotta — *a választás hajnalán maga reggelit adott 49 választójának a kastélyában.*

— A biróság kérdést is intézett hozzá e tárgyban?

— Ez nem történt meg. De nyilatkozata után felállt Farkas dr., a kérvényezők ügyvédje s *a beismerést jegyzőkönyvbe kérte venni. Darányi dr.-nak pedig erre egy szava sem volt* s igy a beismerés belekerült a jegyzőkönyvbe.

— Tény az is, méltóságos uram, hogy a Kuria, itéletének megokolásában, a vendéglátást illetőleg arra a „társadalmi állás közti különbségre" hivatkozott, a mely Teleky gróf és a választói között van?

— Ez megfelel a valóságnak, de szükség is volt rá. Ám nem áll az, hogy az etetett-itatott választók — mint a lapbeli nyilatkozatok állitják — intelligens választók lettek volna. *Negyvenkilenc falusi oláh volt az*, a kiket a petició szerint, miután otthon egész éjjel itattak, szekereken vittek a gróf kastélyába s ott a gróf slafrokban kinálta nekik az italt.

Ennyi a kapott felvilágositás s tisztán látszik abból, hogy a dolog éppenséggel nem akként áll, a mint azt az érdekelt ügyvéd nyilatkozatában előadja — a saját mentségére. És hogy ez igy van, ideiktatjuk a peticiónak azt a passzusát, a melyben a kérvényezők ügyvédje a 49 választóról szól:

A választókat, akiket Hollómezőn összegyüjtöttek, megvesztegették fejenként 10—10 koronával. Ezek igy is megszöktek, de a főszolgabiró csendőrökkel hozatta őket vissza s a választás előestéjén csendőrfedezettel vitette őket a gróf Esterházy Miguel udvarába. Itt valamennyit leitatták, hajnali 4 órakor szekerekre pakkolták s ugy vitték be Deésre, ahol az Európa vendéglőben elzárták őket, számszerint 49 választót. Ha minden egyéb vádtól eltekint, ez a 49 szavazat feltétlenül semmis s kell, hogy a választás érvénytelenitését vonja maga után. Hivatkozik arra, hogy az illetők irásos nyilatkozatot adtak a velük történt törvénytelenségekről, azokat becsatolta a kérvényhez, de a kihallgatásukat is kéri. És ha ez megtörtént, mivel csak e 49 szavazat leszámitása után is nem Telekié a többség, bizton számit a mandátum érvénytelenitésére.

Az elnök után az itélőtanács jegyzője, *Zuna* Gusztáv mondotta el a hirlapirónak, mint folyt le a tárgyalás kérdéses jelenete s mint vette azt be a jegyzőkönyvbe. Beismerte *Darányi* dr., hogy gróf Teleki kalácscsal és konyakkal vendégelte meg a 49 választót s ezt nem tagadva, *csak menteni próbálta*, szószerint a következő nyilatkozatot téve:

— De ez nem etetés-itatás volt abból a célból, hogy a választók reá szavazzanak, mert erre rávenni őket, a választás napján, *késő lett volna.*

A biróság aztán, melynek az elnök és jegyzőn kivül, *Fittner, Adám, Beck* és *Zachár* kuriai birák voltak a tagjai, a beismerést — beismörésnek vette s abban *abszolut érvénytelenségi okot látva*, a törvény értelmében nemcsak megsemmisitette a mandátumot, de gróf Telekiről azt is kimondta, hogy őt hat hónapon belül ujra képviselővé választani nem lehet.

Lezuhantak a toronyból.

(Végzetes galambfogdosás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 10.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délután *Mikula* községben. Aznap délután égyanis a községnek egyik vagyonos polgárát temették s meghuzták az összes harangokat.

A harangozónak valami sürgős dolga lehetett, ennélfogva nem várta be a temetés végét, hanem a harangozást rábizta a gyermekekre, a kik ilyen alkalommal sokan fel szoktak menni a toronyba.

Ez alkalommal is vagy nyolc gyermek volt a toronyban s mikor a harangozást befejezték, minthogy a harangozó nem volt ott, elhatározták, hogy galambokat fognak. A galambok a toronyablak felett lévő párkányon ültek, hogy tehát észrevétlenül a madarakhoz férkőzhessenek, fel kellett mászni az ablakba s onnan kivülről kinyulni a galambokért.

A fiuk közül a négy legnagyobb: *Lajtos* Vince, *Recsák* Feri, *Gulyás* Feri és *Marecs* József vállalkoztak e veszélyes terv végrehajtá-

sára. A négy fiu felkuszott a torony ablakába s belekapaszkodott az ablak keresztfájába és ugy nyultak fölfelé a külső párkányra.

A nehéz sulytól a korhadt keresztfa eltörött s a négy gyermek *hanyatt vágódva zuhant le a toronyból.* Kettő közülök fejjel, kettő pedig háttal esett a földre.

A két előbbinek *teljesen szétzuzódott a koponyája s rögtön meghalt,* a másik kettő pedig sulyos belső sérülést szenvedett s most a halállal vivódik.

A szerencsétlenség hire nagy népcsődületet idézett elő s valamennyien, de különösen a szerencsétlenül járt gyermekek szülei *Tavos* Mihály harangozót átkozták, a ki egyedül oka a szerencsétlenségnek, mert a gyermekeket magukra hagyta.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 11. Aradvármegye tisztviselőinek táncestélye (Fehér kereszt.) — A pécskai izraelita nőegylet hangversenynyel egybekötött táncestélye (Pécskaváros vendéglő.) — A radnai önkéntes tüzoltó-egylet táncvigalma (Fekete sas-vendéglő.) — Az arad-gáji önkéntes tüzoltókar táncestélye (Gáji iskola.)

Január 12. A battonyai dalárda táncestélye (Koronavendéglő.) — A gyoroki önkéntes tüzoltó-egylet táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Január 18. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban. — Makó város hivatalnoki karának táncvigalma (Koronavendéglő.)

Január 19. Az aradi kerékpárklub estélye (Millennium külön terem.)

Február 1. Tiszti kaszinó táncmulatsága (Fehér Kereszt.) — Az aradi tanitók és tanitónők bálja.

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyző egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)

Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Február 19. Az aradi kőmüvessegédek táncvigalma (Központi szálló.)

Február 25. Tüzoltóbál Fakerten.

Március 15. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

(=) **A megyebál.** Holnap este zajlik le a Fehér Kereszt nagytermében a megyei tisztviselők bálja, mely az előjelek után itélve rendkivül sikerültnek igérkezik. A buzgó és fáradhatatlan rendezőség minden ambiciójával arra törekszik, hogy a mulatság a lehető legfesztelenebb legyen. Nem lesz olyan rideg, konvencionális tánceste, mint a modern bálak nagyobb része, hanem feleleventése ama régi megyebálaknak, amikor nagy vigsaggal, jókedvvel mulatott a megyebálon az aradi fiatalság. A rendezőség jelenti, hogy mától fogva belépőjegyeket már nem lehet kapni sem a főpénztárnál, sem a megyeházán, hanem akinek belépőjegyre, meghivóra vagy másnemü fölvilágositásra szüksége van, az forduljon a táncrendezőbizottság irodájához, mely holnaptól kezdve a Fehér kereszt szálloda I. emelet 3. számu szobájában lesz.

(=) **Kerékpárosok estélye.** Az előző évekhez hasonlóan, a farsangból a kerékpárosok is kiveszik a maguk részét. Házias jellegü mulatságot rendez az *Aradi Kerékpár Klub* folyó hó 19-én, vasárnap este a Millennium-sörcsarnok külön helyiségében. Az estély rövid, mulattató müsorból, társasvacsorából és táncból fog állani. Idegenek részére meghivókat nem küldenek szét, de tagok által bevezetett vendégeket szivesen lát a rendezőség.

(=) **Az arad-gáji tüzoltókar** január hó 11-én, szombaton az arad-gáji községi iskola termeiben saját felszerelési alapja javára zártkörü *táncestélyt* rendez. Belépti-dij: Személy-jegy 1 korona 60 fillér, család-jegy 3 korona. Kezdete este 8 órakor. Este 8 órakor a vasuttól lóvonat közlekedik.

A kenyeres-bolt megnyitása.

— Ingyen-kenyér a szegényeknek! —

Arad, január 10.

A külváros utcáin *Sarlot* Domokos főkapitány ma dobszóval hirdettette ki, hogy a kenyeres-bolt holnap, *szombaton* reggel megnyilik. És tényleg az ujév 11-ik napjától kezdve ellátjuk Arad szegényeit a mi jótékony közönségünk nemes szivüsége és áldozatkészsége folytán kenyér-táplálékkal. Ételt adunk az éhezőnek, meleg szobát a fázónak.

Nehány heti gyüjtés lehetővé tette, hogy az ingyen-kenyér kiosztását megkezdhettük, de további adakozásra van szükség ahhoz, hogy legalább egy bizonyos ideig folytathassuk is. Mert sok az éhező, sok a nyomorgó, annyi, hogy ha számukat ide leirjuk, el nem tudja képzelni senki. Az igazi nyomoruságot ott fogjuk csak meglátni a kenyeres boltban, mikor száz számra fog beözönleni oda az igazi, szánalmas nyomoruság megannyi szenvedő alakja.

A kenyeres-bolt naponkint *délelőtt 10 órától—délután 4 óráig* lesz nyitva. Ez idő alatt szivesen láttunk ott minden szegényt, a kinek nincs annyi keresete, hogy ételre teljék neki.

Szivesen adunk minden éhezőnek. De egy feltételt kötünk ki:

A kenyeret a kiosztási helyiségben kell elfogyasztani.

Ezzel az intézkedéssel megakadályozunk mindennemü visszaélést, a mit a kenyér továbbadásával el lehetne követni. A ki azért kér kenyeret, mert éhes, az jóllakhatik a kenyeres boltban.

Ilyen formán pedig kilátás van arra, hogy a forgalom és a munka a kenyeres boltban az idén több lesz, mint tavaly. Nem akarjuk a szegények pénzét megcsonkitani avval, hogy embert fizessünk belőle a kiszolgálásért, hanem Aradváros jószivü hölgyeit és az emberbarátokat kérjük föl arra, hogy segédkezzenek nekünk a kenyér kiosztásban.

Kérjük: keressék fel naponta minél számosabban a kenyeres boltot, mely a *Salac-utcai* Lőcs-házban van s vegyenek részt a kenyér-szeletezés és kiosztás munkájában.

Azokat a jósziveket pedig, akik ismerik a jótétemény áldásainak üdvös következményeit, tudják szánni a nyomort és tudnak segiteni is azon, ismételten kérjük az éhezők nevében: ne vonják meg filléreiket a nyomorban sinylődőktől és tegyék lehetővé nekünk is azt, hogy a kenyér kiosztást megszakitás nélkül folytathassuk a téli hideg idők alatt.

Az irás azt mondja: kérjetek és megadatik nektek. Mi kérünk és adassék meg a szegényeknek . . .

HIREK.

Molnár Antal temetése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 10

Molnár Antalt tegnap óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A gyászszertartáson majdnem egész Szamosujvár ott volt, a képviselőház küldötteiként gróf Bethlen Bálint, Issekutz Győző és gróf Wass Béla, a képviselőház jegyzői karának megbizottjaként gróf Esterházy Kálmán országgyülési képviselők vettek részt a temetésen. Szolnok-Dobokamegye küldöttségét bár[illegible] missza Károly főispán vezette. Kolozsm[illegible]ldötteiként pedig Dózsa Endre alispán [illegible]bulik László főügyész jelentek meg.

A menet a vas[illegible]házától a gyászlobogókkel feldiszitett v[illegible]utcáján haladt az örménykatholikus pléb[illegible]templomhoz, hol Bárány Lukács kanonok[illegible]os fényes segédlettel rekviemet tartott, [illegible]k végeztével a város polgárai a koporsó[illegible] teljesen el volt koszorukkal boritva; a t[illegible]e vitték, követve ezrekre menő beláthatati[illegible]legtől.

A temetőben a város[illegible] kijelölt diszsirhelynél Esztegár Gergely [illegible]ziumi tanár és lelkész mondott megható [illegible]eszédet és beszentelés után az egész köz[illegible] meghatott zokogása között bocsátották a [illegible] a közszeretetben állott férfiut.

Az elhunyt özvegye a gy[illegible]rtartás után megtört szivvel mondott há[illegible]köszönetet a képviselőház küldötteinek és [illegible]ffy Lukács polgármesternek azért a megt[illegible]ő részvétért, a melyet a város közöns[illegible] boldogult férje irányában a gyászeset alka[illegible]al tanusitott.

—

— **A király elismerése.** A szege[illegible]idő nőegyletet nagy kitüntetés érte. A kir[illegible] mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a[illegible]mélye körüli miniszter előterjesztése folyt[illegible]özvegy *Polgár* Ignácné, született Kohen Teré[illegible]k, a szegedi izraelita nő-egylet elnökének, [illegible]ő jótékonyság terén sok éven át kifejtett [illegible]eres müködése elismeréseül, az arany érdem [illegible]szt tet adományozta. A legfelsőbb helyről jö[illegible]kitüntetés Szeged társadalmában osztatlan ör[illegible]et keltett.

— **Erzsébet főhercegnő esküvője.** Az ere[illegible] tileg folyó hó 27-ére tervezett esküvőt közele[illegible] bi dátumra tették. Mint Bécsből távirják, a fő[illegible] hercegnő esküvője *Windisch-Graetz* herceggel e[illegible] hó 23-án fog végbemenni a már megállapitott programmal.

— **Koburg Lujza hercegnőről.** Berlinből jelentik, hogy a *Koburg Lujza* hercegnőről egy bécsi lap nyomán elterjedt hir, miszerint a hercegnő paralizisban szenved, valótlan. *Brüsszelből* érkező hivatalos jelentés szerint a hercegnő állapota határozottan javulófélben van.

— **Tisza Kálmán ismét beteg.** Budapestről táviratozzák, hogy *Tisza* Kálmán ismét megbetegedett. Tegnapelőtt kikocsikázott és meghült s igy kénytelen volt ágyba feküdni. A beteg állapota nem jó és határozottan aggodalomra ad okot.

— **A főispán a népkonyhában.** *Urbán* Iván főispán és neje a mai nap folyamán meglátogatták az izraelita nőegyesület népkonyháját és az ott látottak fölött legnagyobb megelégedésüket fejezték ki.

— **Az ügyvédi kamara közgyülése.** Az aradi ügyvédi kamara rendes évi és egyuttal tisztujitó közgyülését Aradon, hivatalos helyiségében *január 26-án délelőtt 10 órakor* fogja megtartani A közgyülés tárgyai következők: 1. A választmány jelentése a lefolyt évi müködéséről. 2. A választmány által az 1874. évi XXXIV. t. c. 27. §. 9. pontja szerint megállapitott évi jelentés. 3. A választmány megválasztása. 4. A tisztviselők és kezelő személyzet fizetésének megállapitása. 5. A költségelőirányzat megállapitása és mikénti fedezésének meghatározása. 6. Az évi számadások felülvizsgálása. — Ezen tárgysorozat 3-dik tárgya a kamara valasztmányának megválasztása. E tárgynál az 1874. évi XXXIV. tc. 23. §-a ugy rendelkezik, hogy a választás érvényességéhez a szavazatoknak legalább egy harmada szükséges; ha ily szótöbbség nem jön létre, ugy szintén ha az első szavazásnál a kamara tagjainak legalább fele nem

szavaz: ujabb közgyülés megtartásával uj szavazás rendeltetik; továbbá a kamara székhelyén lakó minden tag választási jegyét személyesen köteles beadni, a székhelyén kivül lakó tag azonban vagy személyesen adja be, vagy *választási jegyét pecsétjével lezárja és a boritékon aláirásával ellátva* a kitüzött határnapon beküldi.

— **Sulyos párbaj-büntetések.** A legutóbb megindult párbajellenes mozgalom hatása alatt *Sátoraljaujhely* város kir. törvényszéke, mint tudósitónk táviratozza, igen szigoru büntetést tartalmazó itéletet hozott párbaj-ügyekben. Igy Fedák Istvánt *2 hónapi, 3 napi,* Lángh Nándort, Szöllőssy Kornél, Kelemen Menyhért könyvetőket és Koidics Béla állami végrehajtót *2—2 havi,* Redényi József irodatisztet *9 heti*, dr. Ember László ügyvéd jelöltet *6 heti* államfogházra itélte.

— **A galgóczi választás.** Az „Aradi Közlöny" már a mai számában közölte a galgóci választás eredményét. Az összes magyarországi lapok közü egyedül az „Aradi Közlöny" és „Pester Lloyd" voltak a választás eredményéről is hiradással. Megirtuk, hogy a küzdelemből *Meszlényi* Pál néppárti került ki győztesként. A „Pester Lloyd" kiküldött tudósitója magánjegyzetei alapján közöltük mi is a választás eredményét, de ebben némi tévedés volt, mert Meszlényi nem 60, hanem 52 szótöbbséggel győzött. *Csillaghy* György választási elnök különben hajnali fél 3 órakor hirdette ki a választás eredményét, mely szerint *Meszlényi* Pál néppárti 1021 szavazattal *Rudnyánszky* Béla szabadelvü 969 szavazata ellenében 52 szótöbbséggel képviselővé választatott. Visszautasittatott 58 szavazat.

— **Munkások vasárnapja.** Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, f. é. január hó 12-én délután 4 órakor a templom-utcai fiu-iskola disztermében tartja nyolcadik szórakoztató és szak-előadását. Müsor: 1. Hunyadi-induló. Erkel Ferenctől. Énekli az aradi kőmivessegédek szakegyesületének dalárdája, karnagy Kiss János. 2. Szavallat. Előadja Eberlein Agoston. 3. Szakelőadás. Az emberi jogok a történelemben. Tartja Szondy János áll. tanitóképezdei tanár. 4. Szavallat. Előadja Leitersdorfer Soma. 5. Népdalok. Énekli az aradi kőmivessegédek szakegyesületének dalárdája, karnagy Kiss János. Belépés dijtalan. Ezen előadásra Aradváros hazafias iparosságát és munkásait ezennel meghivja A munkásképző intézmény elnöksége.

— **Községi tisztujitások.** Aradmegye több helyén kezdődnek most a községi tisztujitások. Ma délelőtt az aradi járás két nagy községében, Kuvinban és Gyorokon volt biróválasztás. Gyorok községben a birói tisztre három jelölt volt: *Hajbaács* János, *Hunyady* Péter és *Lenkei* Péter. Ezek közül szótöbbséggel Hajabács Jánost választották meg Gyorok birájává, Törvénybiróvá *Dobru* Györgyöt, pénztárossá *Lenkei* Pétert, közgyámmá *Gellén* Ferencet, 1-ső esküdté *Ocil* Györgyöt, 2 ik esküdtté *Plujer* Jánost, 3 ik esküdtté *János* Gergelyt, 4-ik esküdtté *Kato* Pált választották. *Kuvin* községben nagy harc folyt négy jelölt között. Ezek voltak *Osztoja* Mitru, *Szerb* Ávrám, *Varsandán* Tódor és *Osztoja* Demeter. Osztoja Ávrám, Szerb Ávrám, a régi biró között heves küzdelem fejlődött ki, mely Osztoja Mitru győzelmével végződött. Törvénybiróvá *Szensorsán* Vazult, pénztárnoká *Szerb* Györgyöt, közgyámmá *Cicereán* Mitrut, esküdtekké *Monda* Nikát, *Lazareszcu* Akimot, *Avramuc* Pétert és *Purkár* Avramot választották.

— **Francieországban elitélt magyar tiszt.** A párisi fenyitő biróság tegnap hat hónapi fogházra itélte *Gormasz* Rudolf, volt magyar huszártisztet különböző csalások miatt. A tárgyalás folyamán a tiszt előéletéből érdekes dolgok derültek ki. Gormasz pár év előtt ment ki Párisba 200 000 frank készpénzzel. A könnyelmü fiatal ember az óriási összeget rövid idő alatt elkártyázta s ekkor szélhámoskodni kezdett. A többek között *Tepée* szállodástól kicsalt 16.000 frankot. Levy bokkmakertől pedig 50.000 frankot. A tárgyalás folyamán enyhitő körülménynek kérte a vádlott betudni azt, hogy büntetlen előéletü s királyi kitüntetésben is részesült a bécs-berlini távlovaglás alkalmával. A törvényszék a hat honapi fogházat a Béranger törvény alapján hozta meg, a mely szerint azt nem kell leülni, ha hat hónap letelte alatt nem ad okot ujabb panaszra.

— **Béketárgyalások a burokkal.** Brüsszelből táviratozzák, hogy *Krüger* elnök dr. *Clarck* orvossal elküldte Londonba a bur hadvezérek nyilatkozatát, melyben a vezérek kijelentik, hogy Krüger elnök és a vezérek hajlandók békét kötni az angolokkal, ha a bur államok függetlensége helyett az angol kormány a már egyszer felajánlott *autonomiát* megadja. Azt hiszik, hogy Krüger ezen jegyzéke alapját fogja képezni a további béketárgyalásoknak.

— **Csávossy Béláné balesete.** Csávossy Bélának, a képviselőház háznagyának nejét baleset érte. Ma este lakásának parkettjén elcsuszott és ennek következtében kartörést szenvedett.

— **Az olasz király nemeslelküsége.** Rómából távirják, hogy az olasz király a parlament uj ülésszakát megnyitó beszédében be fogja jelenteni, hogy civillistájának egy részéről önként lemond a nemzet javára. Az olasz király civillistája jelenleg 15 millió lira. Ebből egy millió anyját, Margit királynét illeti meg, ugy hogy az ő rendelkezésére csak 14 millió áll. Hir szerint ebből az összegből a király 2 milliót akar a nemzetnek adományozni. Megjegyzendő, hogy a parlament annak idején külön apanázst akart Margit királyné részére megszavazni, de a király kijelentette, hogy erre nincs szükség, majd ád ő egy milliót anyja udvartartására.

— **Züllés.** Nemcsak a könyveknek van meg a maguk sorsa, mint a romai költő daloja, hanem a szavaknak is. Keletkeznek az életszükségletek, hangulatok, felfogások szerint, azután alakulnak, csiszolódnak, jelentőségükben megváltoznak, ataviszti-kus patinát kapnak, végre kimennek a használatból. De minden ékes essaynál többet ér valamelyes deduktiv módszer, példákkal megvilágitva. Például magyar őseink verekedések vagy duló csaták alkalmával nagyon szerették egymást, vagy az ellenséget *agyonütni.* Mivel azonban, ha erős karu őseink valakinek az agyára ráütöttek, az többnyire menten meg is halt, az agyonütés lassankint egyértelmü lett a halállal. Magyarázhatják ezt a szót a nyelvtudósok a hogy akarják, de mi igy *érezzük.* Az agyonütésnek tehát lassankint nagyon komor jelentése lett; de van akarhány oly szó, melynek értelme idővel megszelidült, például a *züllés,* melyet most nagyon fölkapott annak a világnak a divatja, a hol nem unatkoznak. Különben nem rejlik-e valami mélyebb jelenség e mögött? Nem ugy áll-e a dolog, hogy immár nem hiszünk a szabad akaratban, következésképp ennek a fölfogásuknak sok mellékterméke sarjadozik: elnézés, megértés, megbocsátás, s az emberi cselekedetek szelidebb mérlegelése? A ki elzüllött, a ki csavargó lett, az kirugott a rendes élet hámjából. Kirug az is, s egy időre kapufélfánál hagyta a rendes életet, a ki reggelig mulat akár jókedvvel, akár pedig elkeserédésében, ököllel vervén az asztalt. A ki tehát reggelig mulat, az reggelig *züllik,* azután ismét beáll a hámba. Nem kár bearanyozni a züllés eddigi értelmének a komorságát s nem kár egy uj nüánszott toldani be a jeletésébe. Igy fejlődik a nyelv, mely szinte élő valami. Ez az uj jelentés, ez az uj jövevény kifejezés nagyon terjed s tárt karokkal fogadják a neológ-lelkek. Ha az ortodoxoknak nem tetszik, keressenek más kifejezést az eddigi züllésre, mert ezentul bizony még a társadalom tisztes oszlopai is elfognak zülleni néha-néha.

— **Petőfi koponyája.** *Kéry* Gyula a Petőfi társaság megbizottja, mint budapesti tudósitónk táviratozza, *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter irásbeli felhatalmazásával a kezében ma este Balázsfalvára utazott, hogy az ottani érsek által őrzött koponyát Budapestre hozza megvizsgálás végett.

— **Toilett ujitás a fehér házban.** *Roosovelt* asszony, az egyesült államok elnökének neje, érdekes ujitással állt elő pár nap előtt. Ott ugyanis most nagy hidegek járnak s a nők nagy számban betegedtek meg különösen estélyek után. A betegségek oka a kivágott ruha volt, melynél a meghülés nagyon könnyü. Rooseveltné a legutóbbi estélyek egyikén teljesen magas szabásu ruhában jelent meg minden kivágás nélkül s az amerikai nők ezen észszerü ujitást nagy örömmel fogadták. Ezzel számos meghülésnek s igy komoly betegségnek veszik elejét.

— **Leégett grófi kastély.** A Krassó-Szörény megyei *Jámról* irják lapunknak: A néhai gróf *Bissingen* Antal által épitett kastély e hó 7-én porrá égett. A kastélyban *Tormay* Dezső szolgabiró és az uradalmi tisztartó lakott. A butorokat sikerült kimenteni, de a kár igy is *hatvanezer koronára* tehető. Gróf *Bissingen* Ernő, a jelenlegi birtokos gyönyörü kastélya sértetlenül maradt, mert ez a falu közepén van, mig a leégett kastély a falun kivül fekvő park közepén épült.

— **Verekedő pincérnő.** Bizony nagy baj az, ha valaki szerelmes, nagyobb ha ketten szeretnek egyet, de legnagyobb az, ha két szerető a festett világ feslett női közül kerül ki. Ilyen kis szerelmi drámának játszódott le az utolsó felvonása tegnap a vásártéren. Szereplői *Izakovics* Ida pincérnő és *Angyal* Anna. Az eset ugy történt, hogy Angyal Anna bosszut forralva rálesett vetélytársnőjére az utca sarkán s mielőtt az megakadályozta volna, egy marék paprikát vagott a szeme közé. A pincérnőnek szemei annyira megzavarodtak, hogy orvoshoz kellett folyamodnia, mig Angyal Anna ellen panaszt emeltek a rendőrségnél.

— **A párbaj-kérdés Oroszországban.** Szt.-Pétervárról irják, hogy ott nem kisebb személyiség, mint maga az igazságügyminiszter foglalt állást a párbaj ellen. Legutóbbi időben Oroszországban is elharapózott a párbaj s az igazságügyminiszter a napokban cikket irt ez ellen. A cikkben többek között azt irja, hogy az olyan egyént, aki keresi a párbajt, egyszerüen diszkvalifikálni kell. Az előforduló sértéseket pedig nem szabad fegyverrel elintézni, hanem egy állandó becsületbiróság elé kell terjeszteni. A becsületbirák azután itélkezhetnek s nemcsak bocsánatkérésre utasithatják a sértőt, hanem fogságbüntetéssel is sujthatják. Az igazságügyminiszter cikke nagy feltünést okozott Oroszországban s valószinüleg hatása lesz neki.

— **A testvér becsülete.** Borzalmas vérengzes történt tegnapelőtt este *Csurgó* községben. Mint tudósitonk jelenti, *Baráth* Imre odavaló legény beszélgetés közben valami csunya dolgot beszélt el *Laczkó* Zsó'i leányról, a mit a többi legény nagy nevetéssel fogadott. E közben észrevétlenül odaérkezett *Laczkó* András is, a szóbahozott leány testvérbártyja, a ki, miután kihallgatta, hogy az ő testvéréről van szó, Baráth elé lépett s azt kérdezte tőle:

— Mit beszéltél te az én hugomról?

S ezzel pofon ütötte Baráthot. Erre mind a ketten kést rántottak, egymásnak ugrottak és Laczkó nyakszirten szurta Baráthot. A legények, akik eddig néma szemlélői voltak a véres harcnak, ekkor közbeléptek és szétválasztották a verekedőket. Baráth Imre alig lépett még egyet kettőt, elbukott s mire segitség érkezett, elvérzett. A csendőrség másnap megejtette a vizsgálatot, de Laczkot egyelőre szabadon hagyta, mert sérülése oly sulyos, hogy felgyógyulása hosszabb időt vesz igénybe.

— **Fedák Sári.** A lapok megirták volt annak idején, hogy *Fedák* Sári beleegyezett, hogy egy magyar sportsman egyik lovát a nevéről nevezze el. Hogy milyen kedves, szép ez az ötlet, azt most látjuk. Egy sport-lap legujabb számának hirei között most szóról-szóra ezt olvassuk: „*Fedák* Sáriról, gróf *Dégenfeld* kétéveséről, nagyszerü hirek jönnek Alagról; a kanca állitólag 10 kiló különbség mellett

képes megverni az ötéves *Royal Flusht*". Ez a hir. Honunk primadonnái: tessék követni a példát!

— **Pythagoras — plagizátor.** A leleplezések korát éljük. Immár a jó öreg Pythagoras siri nyugalmát is megbolygatják. Egy *Bürk* A. nevü német ugyanis a *Deutsche Morgenländische Gesellschaft* e havi füzetében azt irja a jó öreg Pythagorasról, akit a középiskolai tanulók rettegve emlegetnek, hogy a róla elnevezett tantételt *nem ő találta fel, mert az indusok már jóval előbb ismerték.* A brahminokat ugyanis az késztette a geometriai kutatásra, hogy az áldozó-oltárokat a pontos rituális előirás szerint kellett készíteni. Igy tehát a derékszögü oltárok megszerkesztésénél és méréseinél a derékszögü háromszögek, a négyzetek összeadása, a négyzet- és köbgyökök geometriai megszerkesztése, a négyzetek kivonása, a a derékszögü háromszögnek négyzetté való átalakitása, tehát *az átmérő négyzetről szóló tétel* nagy szerepet játszott. A tétel föltalálható egy legkésőbb a Krisztus előtt 5-ik vagy 6 ik századból származó szövegben és igy Bürk szerint az átmérő négyzetéről szóló tantételt *az indusok már Kr. e. az 5-ik században ismerték.* Ez a fölfedezés egyszersmind megcáfolja azt a nézetet, hogy az indus geometria az alexandriai *Hero* geometriáján alapul.

— **A tuberkulózis és a mészárosok.** Most, mikor az egész müvelt világ a tüdővésznek, ennek a rettenetesen pusztitó betegségnek üzent irtóháborut, nem érdektelen az orvosoknak az a megfigyelése, hogy a mészárosok között, ugy szólván, alig van tüdővészes ember. A „Butchers Advocate" igen érdekes módon fejtegeti, hogy a mészárosok között miért fordul elő ritkán a tüdővész. Az értekezés szerint a mészárosok erős munkát végezvén, az összes izmokat müködtetik s tüdejük mozgása állandóan erőteljes. Mivel pedig sokat vannak a levegőn, a mészárszékek pedig folytonosan szellősek, a tüdővész, mely fülledt helyeken tespedt müködésü egyénekben csirázik, a mészárosokat elkerüli. Nem utolsó oka ennek az is, hogy a mészárosok testükön keresztül a husból, melylyel munkájuk közben érintkeznek nagymennyiségü oleint, palmilint és stearint vesznek magukhoz, melyek karbonból és hidrogénből áll nak. Ezek az anyagok erőt és belső meleg séget idéznek elő s nem engedik kifejlődni a tuberkulózis csiráját.

— **A magyarság terjedése.** A nagyszebeni *Tribuna* két levelet közül, a melyek a magyarság terjedését hirdetik. *Szatmármegyéből* kapta az egyik levelet, a melyben azt irják, hogy néhány év mulva alig lehet már majd hallani román szót. Az a nyelv is, a melyen az odavaló románság most beszél, már csak néhány román szóval cifrázott magyar beszéd. Hasonlót irnak a lapnak *Mármarosból* is, a hol a román papság maga is csupa magyar lapot olvas és otthon magyarul beszól.

— **Öngyilkos joghallgató.** *Debrecenből* irják: Egy szép reményekre jogositó, szorgalmas ifju vetett véget életének tegnap délután. *Göndör* Gábor III. éves joghallgató délután 4 órakor eltávozott lakásáról s a Telegdy-féle fürdőbe ment. Alighogy belépett a szobába, gyorsan levetkezett s egy 7 mm. revolverel *szíven lőtte magát.* A fürdő személyzete a szobába sietett, de már nem élt. Hátrahagyott levelében nem irja meg, miért követte el végzetes tettét. Egerben lakó özvegy édesanyját táviratilag értesitették a gyászos eseményről.

— **Gimnazisták és realisták.** Kecskemétről egy nagyreményü reáliskolai növendék panaszos levélben elénkbe terjeszti a serdülő ifjuságnak nagy baját és sérelmét. Gimnazisták és realisták között mindig bizonyos antagonizmus volt, Kecskeméten is van. A gimnazisták is rajongnak egy szinésznőért, a realisták is, de természetesen másért. Történt pedig, hogy a Svihákok előadásán mind a két kedvenc együtt lépett föl ugyancsak egynemü szerepben, mint hadnagyok. Természetes, hogy a gimnazisták tapsosatára keltek a realistákkal s mig ezek Abonyi Aranka mellett tüntettek, amazok szünni nem akrró tapssal és éljenzéssel ünnepelték Aradi Arankát. Ennek következtében pedig uemcsak az előadás akadt meg nehány percre, hanem a realistákat az a baj érte, hogy az intézet igazgatósága büntetésből eltiltotta őket a szinház látogatásától. Igazság ez? — kérdi tőlünk az ifju habitüé. — Há tudnánk erre felelni de nem illik, hogy a tanuló e nyilvánosság előtt megvádolja a professzorát, pláne, ha abban a szent meggyőződésben van, hogy a professzor urat a nyilvánosság előtt el is marasztalnák. E helyett inkább csak kérőleg fordulunk a kecskeméti reáliskola igazgatóságához, hogy gyakorolja szegény diákjai iránt a kegyelem erényét, már csak azért is, mivel a büntetés a szinházat is érné, mely elvégre is nem tarthat nézőterén iskolai fegyelmet. Aztán meg az igazság problematikus voltán is eltünődhetik a szegény realista, mikor látja, hogy más az igazság, ha az ember realista, és más ha gimnazista. Mert ime a gimnazisták ugyanazt a bünt követték el s mégis járhatnak szinházba! Sőt az a gyanu is beférkőzhetik a megkinzott ifju lelkekbe, hogy a reáliskola igazgatója Aradi-párti s tilalmával csak az Abonyi-párt gyászos bukását akarta előidézni.

— **Betegség mint gyógyszer.** Többször volt már rá eset, hogy valamelyik betegség egy másiknak föllépése folytán teljesen elmult. Dr. Agachdanov, a moszkvai kórház igazgatója, igen érdekes tünetről számol be. Egy fiatal embernek arcán, orrán, ajkán gümőkoros bőrbaja volt, ugy, hogy a daganatok teljesen elértelenitették. Kórházba vették föl, de ezután vagy nyolc nap mulva orbánc támadta meg az arcát, mire a duzzadások lassankint eltüntek s két hét multán szinte magától meggyógyult. Valószinü, hogy az orbánc bacillusa harcot folytatott a gümőkor bacillusaival a szervezetben és győztes maradt. Ehhez hasonló tünetet már gyakrabban észleltek az orvosok.

— **A báli szezon alatt** nem lesz fölösleges megemlékezni arról, hogy a legjobb legyezők, harisnyák női és férfi ingek és gallérok, kézelők, nyakkendők, keztyük, hajdiszek, illatszerek, battiszt és selyem zsebkendők, legelegánsabb lakkcipők, kalapok, salak, álarcok, tombola és juksz tárgyak, stb. pompás választékban, elismert jutanyos árakon *Porter* Vilmos Nagy Aruházában a Szabadságtéren kaphatók. Az áruház a legcsekélyebb bevásárlást is fénykép-bonnon nyugtatja.

— **Jótékonyság.** *Muszkaláy* János pápai kamarás, nyug. ujpanáti plébános lippai lakos 134 koronát osztott ki az ujpanáti szegények között. Ebből 104 koronát adott a szegényeknek, 30 koronát pedig szegény iskolás gyerekek felruházására.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdekló megbizásokat.

—x— **Festészeti müterem** nyilt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a Szabadság-tér 10 sz. Schreyer-ház első emeletén 16. ajtó, november 3 án *Millye* Kálmán akad, festő és B. *Ujváry* Ernő vezetése alatt. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen *arcképet*, ugy természeti ülés, mint fénykép után a legjobban s jutányosabban készitenek, nemkülönben megrendelhető minden más tárgyu *festmény*, mint *táj, csendélet, szalon és egyházi kép.* A közelgő ünnepekre sok rendelés történik, miért is kéretnek a t. rendelők rendeléseiket inkább előbb megtenni, hogy azok idejére elkészithetők legyenek. *Tanitványok* a festészet minden ágából a legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkivüli előny az, hogy a tanitvány a mütermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látszattant, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Fölvétetnek oly ideiglenes tanitványok is, kik valamely ajándéktárgyakat akarnak meglepetésül készitení. Dilettáns munkák készitésére esti tanfolyam 5—7 ig villanyvilágitás mellett. Hölgyek részére teljesen külön terem. Tanitványok fölvétetnek minden nap.

Emberöléssel vádolt orvosok.

(Egy verekedés epilogusa.)

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, január 10.

Hellinger Lőrinc budapesti ácslegény nagyban mulatott szeretőjével, Wagner Annával a budapesti Ábel-féle korcsmában 1900. évi szeptember 23-án délután. Este felé hazakisérte a leányt s esti fél 9 óra tájban újból visszaakart menni a korcsmába. Utközben találkozott az utcán Czimber Péter háza előtt *Meichl* Sándor kőfaragóval, akibe jókedvüen belekötött s minden komolyabb ok nélkül egy darab kővel fejbeütötte. Michel az ütés következtében a földre esett, s Hellinger a földön fekvő embernek egy kegyelemdöfést szurt a hátába. A sulyosan megsebesült ember hazavánszorogva, elmondotta hozzátartozóinak a támadást. Fia, Meichl György napszámos azonnal utána ment atyja bántalmazójának, Hellinger Lőrincnek, s ezt az Abel-korcsmában kérdőre is vonta, hogy miért szurta meg édes apját. Hellinger hencegő hangon felelt Meichlnak, amire ez nyakonütötte. Az ütés után Hellinger kést rántott s ezzel nemcsak Meichl Györgyöt szurta meg, hanem hadonászva még *Czimber* Jakab kertészsegédnek balkarját is megsebezte. Ezzel menekülni akart s az ajtónál álló Hesz József tüzér katonát, aki tüzérkésével ráütött a vállára, szintén megszurta. Ezután Hanzmann Pál kocsmájába ment, ahol eldicsekedott, hogy két civilt és egy tüzér katonát megszurt késével pedig oly erővel, hogy a kés pengéje elgörbült.

A megszurt embereket az Abel korcsmában jelenvoltak elvezették dr. Berár Gyula községi orvoshoz. A három sebesült közül különösen Czimber Jakab sebe vérzett legjobban. Dr. *Berár* nem akarta ott a lakásában bekötni a vérző kart, mert attól tartott, hogy a padlóját elvérezi. S csakis akkor látta el első kötéssel a vérző sebet, amikor Czimber megrémült felesége siránkozva jelentette ki, hogy szivesen eljön másnap felmosni a padlót.

A bekötözött karu Czimbert aztán barátjai hazavezették. Utközben nagyon is vigyáztak, hogy a megsebesült ember karja lehetőleg vizszintes helyzetben legyen. Ez a nagy elővigyázat sem használt semmit. A helyett, hogy a vérzés a kötés folytán elállott volna, mégjobban megindult s csakhamar átvert a kötésen, sőt még az ágyi ruhát is befestette.

Ekkor Czimber Jakabné a szomszédban lakó *Taub* Ferenc dr. gyakorló orvosért küldött, aki esti 10 óra tájban megérkezett. Megnézte a vérrel átáztatott kötést s azzal a kijelentéssel, hogy ezt már orvosi kéz látta el kötéssel, ő nem veszi le — eltávozott. *Báthori* nevü csendőr, aki jelen volt Czimberéknél, mikor Taub dr. megvizsgálta, aggasztónak találta a helyzetet, Bleicher Györgyöt elküldte Berrár Gyula dr. községi orvoshoz azzal a kéréssel, hogy jőjjön el azonnal *Czimber*-hez. A községi orvos azonban visszaüzente a küldönccel, hogy ő nem jön, mert egyszer már bekötözte a sebet. Ha *Taub* dr. akarja, bontsa fel a köteléket. Az ujra elhivott s meg is jelent Taub dr. az est folyamán a helyett, hogy levette volna a véres köteléket s ujra lekötötte volna a sebet, ujabb kötést tett a már vérrel átáztatott kötelékre.

Czimber Jakab állapota egyre rosszabbodott. *Báthori* Imre és Kozma Sándor csendőrök esti 10 óra tájban ujra elmentek Berrár dr.-hoz s felcsengették, kérve, hogy jőjjön, nézze meg Czimbert, a kinek erős vérzése van s félő, hogy reggelre meghal. A községi orvos az ablakon keresztül beszélve, ujra megtagadta az elmenetelt s azt hangoztatta, hogy ő már egy-

szer megnézte a sebet s bekötözte s ez elég. Reggel majd ujabb köteléket tesz rá.

A beteg állapota egyre rosszabbodott. Ejfél után fél 2 órakor hányni kezdett. Erre a beteg atyja, Czimber Lipót átment Taub Ferenc dr.-hoz s közölte vele, hogy a beteg hányni kezd. Taub dr. a helyett, hogy átment volna, egyszerüen receptet irt a hányás ellen a beteg számára. Ezeket a cseppeket be is adták a betegnek, de ezek nem mentették meg őt az élet számára, mert elvérzés következtében reggeli fél 7 órakor meghalt.

Halálának oka a boncjegyzőkönyvben foglalt orvosi vélemény, valamint az igazságügyi orvosi tanács felülvéleménye szerint a balkar ütőerének atmetszése folytán támadt elvérzés volt. Megállapitották a boncoló orvosok, hogy az átmetszett ütőér nem volt lekötözve és hogy sem a *Berrár* dr. által alkalmazott első kötés, sem dr. Taubnak az erre alkalmazott második kötése nem volt a vérzés megszüntetésére alkalmas. Egybehangzóan azt adták elő szakvéleményükben a boncolást teljesitett törvényszéki orvosok, valamint velük együtt az igazságügyi orvosi tanács, hogy a kar ütőér csonkjainak idejekorán végezett szabályszerü lekötése a további vérzést megszüntette volna, és az elvérzés és a halál megfelelő orvosi segély mellett elhárithető lett volna, s a 60 mm. hosszu, 18 mm. széles seb, mely $1^1/_2$ mm. mélységü volt, célszerü orvosi kezelés mellett 20 nap alatt meggyógyult volna. Mindezekből azt állapitotta meg az igazságügyi orvosi tanács, hogy mindkét kezelő orvost mulasztás, gondatlanság és hanyagság terheli Czimber Jakab elhalálozása körül.

A meginditott s lefolytatott bünvizsgálat után a pestvidéki törvényszék Hellinger Lőrincet 3 rendbeli sulyos testisértés büntette s egy rendbeli sulyos testisértés vétsége miatt helyezte vád alá. Vele együtt a vádlottak padjára került a két orvos *Berrár* Gyula dr. községi orvos és Taub Ferenc gyakorló orvos gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a pestvidéki törvényszék *Bánó* cs. és kir. kamarás, törvényszéki biró elnöklete alatt. A tárgyaláson Hellinger Lőrincet Weisz Ödön dr., dr. Berrár orvost Wladár Tivadar dr. és dr. Taub orvost Darvai Fülöp dr. ügyvéd védte.

A vádhatóságot dr. Mikovics kir. alügyész képviselte. A tárgyal sou dr. Andreánszky Jenő és dr. Szikszay Sándor törvényszéki orvosokon kivül jelenvolt a védelem által beidéztetett dr. Gerber Béla ellenőrző szakértő orvos.

A nagyszámu hallgatóság előtt megindult tárgyalás Hellinger kihallgatásával kezdődött.

Az elnök kérdéseire elmondta, hogy a nevezett napon: szeptember 23-án az Abel-korcsmában mulatott szeretőjével, akit este hazakisért.

Mikor vissza akart menni este 9 óra felé ujra az Abel korcsmába, találkozott Meichl Sándor kőfejtővel. Köszöntötte az öreg embert, de ez nem fogadta el köszöntését, mire ő kérdőre vonta, Meichl ekkor elutasitotta magától sértő szavakkal. Később Meichl fia is bántalmazta őt. Ő részeg volt, s a kezében lévő késsel öntudatlanul hadonászva szurta meg Hászt és Czimbert.

Berrár Gyula dr. községi orvos vallja, hogy 1889 óta orvos, panasz eddig sohasem volt ellene. Esti 9 óra után, a lakásától mintegy 150 lépésnyire levő korcsmából jöttek hozzá hárman egyszerre szurt sebeik bekötözése miatt. Előbb Hászt kötözte be. Utána Czimbert, annak véres volt a keze, ruhája, a sebre tüllt és vattát tett.

— Részeg volt Czimber?

— En annak tartottam.

Ezután még néhány kérdést tett az elnök, mire a tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, január 10.

Az időjárás hüvösebb lett és a hőmérő éjjel fagypontra száll alá, de ez még nem tél.

Gazdáinkat kellemetlenül érinti már e hosszantartó enyhe idő, és félő, hogy a szépen fejlett gabnában egy váratlan fordulat tetemes pusztitást tesz.

Jó, hogy a mezei férgek nem szaporodhattak el az enyhe időben, mert eső volt bőven.

Az üzlet szilárdsága tart.

Csak kevés gabna került fergalomba és 500 métermázsa buzát magasabb, 400 métermázsa tengerit változatlan áron fizettek.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm suly-egységet véve alapszámitásnak, *korona* értékben:

Buza I-ső minőségü 8·30—8·50.
Buza közép minőségü 8·10—8·20.
Tengeri 4·30—4·35.
Rozs 6·30—6·40.
Arpa 5·70—5·80.
Zab 6·60—6·70.
Az irányzat szilárd.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1902. jan. 10-én tartott heti állatvásárról. —

Nagyobb felhajtás mellett a hetivásár nagy kereslet és kinálat mellett élénken indult meg. Nagy felhajtás volt különösen a szopós borjukban, melyek nagy részben jó árban adattak el. A sertésvásár, a kisebb felhajtás dacára, élénk volt. A sertésárak emelkedtek. A mai heti állatvásáron az angol megbizottak is megjelentek és több jó lovat vásároltak.

Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendü párja 500—540 koronáig. Szarvasmarha levágásra másodrendü párja 380—430 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási célra —.— koronáig. — Igásökör párja 450—490 koronáig. Fejőstehén kis borjas 130—240 koronáig. Szopósborju levágásra darabja 16—36 koronáig. — Rugottborju drbja 48—90 koronáig. Juh párja 18—24 koronáig. Bárány párja 16—18 korona — fillérig. Tehén levágásra —.— koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — korona. Hintósló párja —.— koronáig. — Igásló elsőrendü párja 680—690 koronáig. Igásló másodrendü párja 560—600 koronáig. Parasztló párja 260—360 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja 12—26 koronáig. — Elcsigázott ló drbja —.— koronáig. — Kincstári mustra ló drbja koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja 88 fillérig. — Félhizott sertés klgrja 84 fillérig. Süldősertés párja 36—48 koronáig. Pecsenyemalacz drbja 3·00—6·00 fillérig. Fiaskocza drbja 56—90 koronáig. Paraszthizlalásu sertés klgrja —.— fillérig. — Három hónapos malacz párja —.— koronáig. Soványsertés párja —.— koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 10—12·— koronáig. Soványliba párja 4·80—5·20 fillérig. Fiatalliba párja —.— koronáig. — Kappan párja 5·00—6·00 fillérig. — Idei csirke sütni való párja 1·60—2·20 fillérig. Idei csirke rántani való párja 1·30—1·40 fillérig. Gyöngycsirke párja —.— koronáig. — Ruca párja idei 2·20—4·00 fillérig. — Pulyka párja 8—12 koronáig. Tojás 3 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgrja 2·80 fillérig. Vágott hal klgrja 2·40 fillérig. — Jegelt halak klgrja 1—1·40 fillérig. — Apróhalak klgrja —.— fillérig. Kecsege kilogrammja —.— fillérig.

A vásár fél 12 órakor oszolni kezdett.

— **Az acélkirály**. Az amerikai acéltrust vezérigazgatója, kinek évi fizetése egy millió dollár a napokban Budapestre érkezik, hogy a kereskedelemügyi miniszterrel érintkezésbe lépjen egy Magyarországon felállitandó amerikai acél gyártelep érdekében. Az uj telep részére *Herczka* Gyula dr. ügyvéd már nagyobb területet vásárolt a Kelenföldön. Hir szerint az amerikai szövetség már a tavasszal megkezdi a szükséges épitkezéseket.

— **Eladó széna- és szalmakészlet**. A gazdasági tudósitók jelentése alapján.

Temes vármegyében, Kövesd községben, posta Aga, vasut állomás Lippa, Kohn Jakab, Jorgovits Kornél és még néhány ottani lakosnál 300 mm. széna és 250 mm szalma eladó; a széna ára métermázsánkint 4 korona, a szalma ára 80 fillér. Hidegkut községben, posta- és vasuti állomás ugyanott, a kisgazdáknál mintegy 1000 mm. buzaszalma, ára 1 korona és 2000—3000 kéve kukoricaszár, kévénkint 3 fil. eladó. Tudakozódni lehet az illető községek elöljáróságánál. — Masanica községben 300 mm. széna és 500 mm. mm. szalma. — Medves községben 1000 mm. szalma. — R.-Szent-Mihály községben 180 mm széna és 200 mm. szalma. — Szakálháza községben 500 mm. széna és 8000 mm. szalma eladó.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósitása. —

Budapest, január 10.

Délitőzsde. Buzakinálat mérsékelt, a vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 22,000 métermázsa került forgalomba, változatlan árakon. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.25— 9.26
Buza októberre	8.41— 8.42
Rozs 1902. áprilisra	7.54— 7.55
Zab 1902. áprilisra	7.50— 7.53
Tengeri 1902. májusra	5.45— 5.47
Repce 1902. augusztusra	12.25—12.35

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.18— 9.19
Buza októberre	8.36— 8.38
Rozs 1902. áprilisra	7.49— 7.51
Zab 1902. áprilisra	7.45— 7.46
Tengeri 1902. májusra	5.43— 5.45
Repce 1902. augusztusra	12.20—12.30

Zárul 5 órakor:	korona
Osztrák hitelrészvény	643.25
Magyar hitelrészvény	657.50
Leszámitolóbank részvény	423.50
Rima-Murányi vasmű részvény	477.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	654.25
Közuti vasut	591.50
Városi villamos vasut részvény	292.—

Szeszüzlet.

— Január 10. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomitott szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék: 12·80—13·— korona mmázsánként

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, január 10.

Magyar aranyjáradék 4%	118.90
Magyar koronajáradék 4%	95.25
Magyar arany 4½%	121.35
Magyar ezüst 4½%	100.70
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesitési kötvény	94.20
Magyar italmegváltási kötvény	101.10
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	94.20
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	178.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	148.50
Osztrák papirjáradék	99.45
Osztrák járadék ezüst	99.40
Osztrák járadék arany	118.90
Koronajáradék	96.—
1860-iki államsorsjegyek	144.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1590.—
Magyar hitelbank részvény	657.50
Osztrák hitelbank részvény	642.75
Osztrák-magyar államvasut	654.—
10 frankos arany (Napoleondor)	19.03
Német birodalmi márka	117.20
London	239.25
Páris	95.15

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. N. *Petrozsény*. Nem lehet. Még háborus időkben is nehezen.

NAPIREND.

Január 11. Szombat. Róm. kath. naptár: Higin vértanú. — Protestáns naptár: Fruktuóz. — Izraelita naptár: Sabbat, Waera. — Görög-keleti naptár (december 29.): Aprószentek. — A nap kél 7 óra 30 perckor, nyugszik 4 óra 14 perckor. — A hold kél 8 óra — perckor, nyugszik 6 óra 17 perckor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 771·3 millimeter, délután 2 órakor 770·4 millimeter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 1·9 délután 2 órakor C° + 4·9 Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK 4 délután 2 órakor N. 3 — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjóslás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz, éjjeli fagy.

Szabadságharci emléktárgyak országos muzeuma (szinház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 30 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11½—12½ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1½—2½ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklye muzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 11. Az aradi tanitótestületek segélyalapjának közgyülése délután 4½ órakor (Polgári fiuiskola rajzterem.)

Január 14. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Január 15. A Kölcsey egyesület fölolvasó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Január 17. Az aradi zenekedvelők egyesületének közgyülése délután 5 órakor.

Január 19. A II. kerületi jótékony filléresztaltársaság közgyülése délután 3 órakor. — Az aradi közjegyzői kamara közgyülése. — Alberti Werner hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi Oratorium-egylet közgyülése délelőtt 11 órakor (Polgári fiuiskola.)

Január 26. Andriczek Ferenc cs. és kir. kamara-művész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi ügyvédi kamara közgyülése délelőtt 10 órakor.

Január 28. Világos hegyközség közgyülése

Február 26. Aradváros tisztujitó közgyülése délelőtt 10 órakor.

Templomépités folytán

jelenleg a Minorita-épületben lévő helyiségemből 1902-ik év tavaszán kiköltözöm, miért is

férfi divat, diszmű,

gyermekjáték,

utazási-felszerelések

és pipere-árúimat

jutányosan árúsitom el.

Ifj. Szojka János

a JOKEY-hoz. 1736

Arad, Andrássy-tér 13. szám.

☞ ALKALMAS AJÁNDÉKOKNAK. ☜ ☞ ALKALMAS AJÁNDÉKOKNAK. ☜

REGENY-CSARNOK.

A harmadik.

— Regény. —

Irta: **Sienkiewicz Henrik.**

Forditotta: **Hegedüs Szerafin.** [12]

(Folytatás.)

X.

Kacia és Suskowskiék társaságában elmentünk a képtárba.

Az én festményem előtt állandóan nagy a tolongás.

A mint beléptünk, egyszerre, mint ha villamos szikra ugrott volna a jelenlevőkre, mind felénk fordultak; a bámulat tárgya többé nem képem, nem is én, hanem — Kacia volt. A hölgyek persze le sem vették tekintetüket. Láttam, hogy ez a nagyon jól esik neki s nem is vettem zokon . . .

De a legborzasztóbb az volt, hogy Swiatecki képére azt a megjegyzést tette:

— Ez nem vall finom izlésre.

Suslowski azt hangoztatta, hogy leánya lelkéből beszél, egy nézeten van vele, én pedig mérgelődtem magamban. Istenem, miért is van Kaciának a müvészetről ilyen véleménye.!

Dühömben azzal a kifogással, hogy Ostricinskit kell felkeresnem, elváltam tőlük. Tényleg hozzámentem, de csak azért, hogy reggelizni vigyem magammal.

XI.

Csodát láttam s azzal vége!

Most értem csak, miért van szeme az embernek! Corpo di Bacco! Micsoda szépség!

Ostricinski velem jött, A Wercbowar utca sarkán egy hölgy szalad el melletünk. Lábam gyökeret ver, mint fatuskó állok ott, kővé meredek, felnyitom szemem, eszem elhagy, öntudatlanul kapok Ostricinski nyakkendője után, felbontom azt — és — segitség, végem van!

Milyen szabályos vonások! De az arcvonások még semmi! Egyszerüen müvészi alkotás! Remekmü a vonások, remekmü a kolorit, remekmü egészben! Grence ennek láttára ujból feltámadna, de rögtön fel is akasztaná magát azzal a tudattal, hogy csupa madárijesztő volt, a mit festett . . .

Csak nézem, nézem, szememet nem tudom róla levenni . . . Egyedül megy . . . de mégsem! kisérője a köl észet, a zene, ő a tavasz, a báj, a szerelem. Azt hiszem, nem tudnám őt mindjárt lefesteni. hanem oda borulnék lábai elé s megköszönném, hogy olyan fenséges! Hogy tulajdonképen mit akarnék, magam sem tudom! . . .

Mellettünk halad el . . . milyen ragyogó szépség, akár a napsugár! Ostricinski köszön neki, de figyelmét kikerüli! . . . Mint varázsálomból felébredek s izgatottan szólok:

— Kövessük!

— Elment az eszed? — kérdi Ostricinski. — Meg kell kötnöm nyakkendőmet. Hagyj békében, ismerősöm.

— Ismered? Mutass be neki!

— Eszemágában sincs! Törődj te csak a menyasszonyoddal!

Megátkoztam Ostrcinskit s utódait hetediziglen s magam készülök a bájos ismeretlent követni.

Szerencsétlenségemre kocsiba ül.

Csak széles florentini kalapját s piros napernyőjét láthatom a távolból.

— Tényleg ismered őt? — kérdem Ostricinskit.

— Mindenkit ismerek!

— Ki ő?

— Kolcanowska Heléna, szül. Turno, alias özvegy kisasszony.

— Hogy érted ezt: özvegy kisasszony?

— Ugy, hogy az ura a nászlakomán meghalt. Ha majd magadhoz tértél, elmondom az egész történetét. Nos lehet? Hát halld: Élt Warsóban egy Kolcanowski de Kolcanowa nevü gyermektelen gazdag ur, slachcic volt az Ukrainából. Szörnyü előkelő rokonsága volt, melynek foga vásott az örökségre. Ezeket a rokonokat magam is ismertem. Tényleg igen tiszteletreméltók voltak, de igy van ez az egész világon, hogy még a legtiszteletreméltóbb és legönzetlenebb emberek is kimutatják néha a foguk fehérét. Ezek is folyton csak az öreg Kolcanowski halálái lesték. De végre már az öreg megsokalta s az egész vagyont az ifju menyasszonyára iratta. Az esküvőt követte a nászlakoma s mikor ennek épen vége volt, szélhüdés érte s menten szörnyet halt . . . Igy lett Helena asszonyból özvegy kisasszony Most érted?

— Régen volt már ez?

— Három éve. Akkor huszonkét éves volt . . . Azóta már huszszor is férjhez mehetett volna, de nem akar . . . Azt hitték, hogy hercegre vár. De kisült, hogy nem igaz, mert a multkor visszautasitott egy herceget is. Különben tudom, hogy cseppet sem pretenziós, a mi abból is kitünik, hogy a mai napig is fenáll barátsága *Ádámi Evával*, a nagynevü szimpátikus. tehetséges stb. müvésznővel, ki iskolatársnője volt.

Ez utóbbi szavaknál örömömben majd kiugrottam a bőrömből.

— Hja, ha ez igy van, ugy Ostricinskire semmi szükségem sincs. Az én édes, aranyos kis Evikém majd csak kieszközli valahogy, hogy Kolcanowska Helenával megismerkedhessem.

— Mondd csak, igazán nem mutatsz be neki? — kérdem a „Papirsárkány“ szerkesztőjét.

— Végre is, ha valakivel meg akarunk ismerkedni, mindent elkövetünk, hogy célunkat elérhessük — válaszolta Ostricinski De mivel Kaciánál kiütöttél a nyeregből, nem akarnám, hogy azt mondhassák, hogy én segitettem elő . . .! Különben magam sem tudom, hogy . . . Adieu.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		**Budapest felől érkezik:**	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		**Erdély felől:**	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		**Temesvár felől:**	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.42
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		**Szeged felől:**	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.05
Brád felé:		**Brád felől:**	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Január 10. —

Vass szálloda. Klinger József utazó Budapest. — Schön Albert utazó Budapest. — Strobl I. kereskedő Vinga. — Kanitz D. utazó Budapest. — Szalmásy Béla utazó Budapest. — Ostreicher Mór utazó Budapest. — Klein Mór utazó Bécs. — Kutasi Dávid utazó Budapest. — Kacsinka I. intéző Alcsill. — Stern Mór utazó Bécs. — Roth Jenő utazó Budapest.

Városi szinház.

Bérlet 93. sz. Páratlan.

Szombaton, 1902. évi január hó 11 én:

A könyvtárnok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Moser György. Forditotta: Follinusz Aurél.

SZEMÉLYEK:

Marsland . . .	Mezei Péter.	Webster Éva	Menszáros M.
Edith, leánya	Komlósy I.	Sarah	Tolnainé.
Harry, öcscse	Palágyi L.	Gibson, szabó	Réti István.
Macdonald . .	Fenyéri Mór.	Róbert	Nemes S.
Lothair	Giréth K.	Hordár	Palóczi Pál.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

„Trilby“ persejő

1802

Korhely leves

és friss csapolásu

Pilseni Ős-forrás sör

holnap már hajnali 3 órától lesz

a „KIS PIPÁ“-ban

kapható

Tisztelettel:

Szabó Kálmán,

„KISPIPA“ vendéglőse.

5284—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a kir. adókincstár és Aradváros közönsége végrehajtatónak, özv. Avramov Györgyné szül. Molnár Sára végrehajtást szenvedő elleni 188 korona 69 fill. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék (az aradi kir. járásbiróság) területén lévő, Arad városában fekvő, az aradi 1912. sz. tjkvben A. + 4. sor 140/a. hrsz. a. György-u. 90. sz. ház és telekből álló ingatlanra az árverést 3720 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902. évi február hó 1-ső napján délután 3 órakor** az igazságügyi palota I. em. 88. sz. irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi augusztus hó 31. napján.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Schartner,
kir. tvszéki biró.

132

Magy. kir. államvasutak.

182256—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902 évi január hó 1-től számitandó egy, esetleg öt éven át boritékok, irodaanyagok és papirosokból felmerülő szükségletének szállitását biztositani kivánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiirás tárgyát képező irodaanyagokból és papirokról szóló kimutatás, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállitásra vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a m. kir. államvasutak igazgatósága, anyag- és leltárbeszerzési A. III. szakosztályánál (Budapest, VI. ker. Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 54 ajtó-szám) kaphatók.

Az ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ily felirással: „Ajánlat ad 182256—901. számhoz." **1902. évi január hó 22-én déli 12 óráig** az anyag- és leltárbeszerzési szakosztálynál benyujtandók, vagy posta utján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott irodaanyagok értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1902. évi január hó 21-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1901. deczember 21.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

MEGHIVÓ.

Világoson folyó év január hó 28-án

hegyközségi gyülés

tartatik, melyre az érdekeltek ezuton meghivatnak.

Tárgy:

Az 1900 évi számadás átadása.
Az előirányzat elkészitése 1902-ik évre.
Tisztujitás az 1902—4. évekre.

Világos, 1902. január 10-én.

Greck Mihály,
hegyközségi jegyző.

133

172—1902. kh.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy előfordult veszettségi eset következtében Arad város területén levő összes kutyáknak 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való ellátását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t.-cz. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi miniszterium által 40,000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. § a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhivom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, a melyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a peczér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőr kapitányi hivatal mint I-ső foku állategészségügyi hatóságtól.

Aradon, 1902. évi január hó 6.

Sarlot,
főkapitány.

705—1901. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1902. évben szükséges olajfesték szállitása iránt **1902. év január hó 13-án d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: árjegyzék szerinti egység árak.

Bánatpénzül leteendő 100 kor. készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi deczember hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

14—1902. I. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszter ur ő exjának az 1901. évi deczember hó 28-án kelt 6240. számu rendeletével a Zimánd-Ujfalu községben épitendő iskola épület kibővitési munkálatait 11893 korona 06 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálatok kivitelének biztositása czéljából az **1902. évi február hó 8-ik napjának délelőtt 10 órájára** az aradi m. kir. államépitészeti hivatal helyiségében (Nagy-körut 6. sz.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitüzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő, az aradi m. kir. adóhivatalnál letett és a földmivelésügyi miniszteri tárcza-naplóban elkönyvelt bánatpénznek letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó müszaki müvelet és részletes feltételek az aradi m. kir. államépitészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1902. évi január hó 8-án.

131

M. kir. államépitészeti hivatal.
A hivatal főnöke:
Keller,
kir. főmérnök.

30604—1901.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város külhatárában fekvő földbirtokok határának megjelölésére vonatkozó 13882—255—901. számu szabályrendeletnek megfelelőleg eszközlendő határjelzésre kitüzött határidő 1901. év végével lejárt.

Felhivjuk mindama külhatárbeli földtulajdonosokat, a kik a határjelzést nem eszközölték, hogy azt legkésőbben 1902. évi január hó végéig teljesitsék, mert külömben a határjelzést hatóságilag fogjuk eszközöltetni és a költséget közigazgatási uton beszedetni.

Arad sz. kir. város tanácsának 1901. évi deczember hó 31-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

58273—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesithetlen és fölös szállitmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés utján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

állomáson	f. é. január hó
Eszék	16-án
Arad	**16-án**
Bpest dpart	20-án
Szatmár-Németi	20-án
Pápa	20-án
Zágráb	21-én
Kecskemét	21-én
Miskolcz g. p. u.	21-én
Szeged	22-én
Nagyvárad	22-én
Szabadka	22-én
Bpest. ny.	23-án
Temesvár J.-város	23-án
Ujvidék	23-án
Pécs	27-én
Pozsony	27-én
Kassa	27-én
Debreczen	28-án
Kolozsvár	28-án
B.-Csaba	28-án
Győr	29-én

Budapest, 1902. január hóban.

Az igazgatóság.

1—1902. m. g. b.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tesszük, hogy azoknak, akik a belvárosban, Sarkad, Erzsébet, Séga és Poltura külvárosokban laknak a kamarási hivatalnái, azoknak pedig, akik Gáj külvárosban és a tanyákon laknak a gáj-külvárosi alkapitányi hivatalban be kell jelenteniök: hány darab juhot vagy sertést kivánnak a folyó évben a városi legelőkre bocsátani.

A bejelentésekre folyó év január hó 20., 21., 22., 23., 24. és 25. napjait tüzzük ki határidőül, amelyen tul a bejelentések el n m fogadtatnak.

A bejelentések alkalmával lesznek kiállitva a juhokra nézve a kötelezvények a legeltetési dijak azon fele része, amelyek nem a legelőre bocsátás előtt, hanem folyó év augusztus hó 20-ig fizethetők le.

Arad sz. kir. város mezőgazdasági bizottságának 1902. évi január hó 9-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
tanácsnok.

Apró hirdetések.

Minden kishirdetés beiktatása legalább **egy koronába** kerül és 20 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betükből 8 fillérbe kerül. A kis hirdetések előre fizetendők. Értesitéseket a kiadóhivatal ád; levélbeni kérdésekhez a válaszra való bélyeg melléklendő. **Telefon értesitéseket nem ád a kiadóhivatal.**

Utbaigazitással,

tanácscsal

szolgál, minden képzelhető

teendőket elvégez,

okmányokat megszerez

miniszteriumoknál, bármely hatóságnál, jogtanácsosa segélyével biróságoknál, katona, anyakönyvi, telekkönyvi, illeték, adó, ipar, utlevél, nagykorusitás, örökbefogadás, törvényesités, honpolgárság, illetőség és megsemmisitési ügyekben.

Örökségek, követelések, letétek értékesitése. 1501

Szeszgyáraknak, Contingens, uj iparvállalatoknál engedély s állami kedvezmény kieszközlese. (Sokoldalu tapasztalat. Pontos kiszolgálás. Méltányos dijazás). **Rémi és Kormos.** Budapest, régi posta-utcza 10.

Irnok,

ki a jegyzői teendőkben

teljesen jártas,

600 korona fizetés, mosás és ágynemün kivül teljes ellátás mellett

azonnal alkalmazást nyerhet.

Mondorlak, 1902. január 10.

Milován Valér,

134 jegyző.

Magy. kir. államvasutak.

187010—1901. sz.

Pályázati hirdetmény.

(Börsapkák szállitása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. év február hó 1-től 1903. év julius hó 31-ig évenként szükséges:

mintegy 100 drb altiszti bőrsapka és
„ 400 „ szolgai „

szállitása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok az **1902. év január hó 15 ig** beterjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A bőrsapkák a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrássy-ut 73. sz. II. em. 43. ajtó) letetemenyezett minta szerinti kivitelben szállitandók.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén az általános szállitási feltételek fenti szakosztálynál, valamint minden üzletvezetőségnél megtekinthetők, vagy a megállapitott ár előzetes lefizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta utján meg is rendelhetők, megjegyezven, hogy az általános szállitási feltételek minden egyes példányáért 50 fillér, a különleges feltételekért pedig 30 fillér fizetendő. A feltételeknek posta utján való megküldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1901. december hó.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Une demoiselle

parissiene desirerait encore donnée quelque leçons; Se rendant au domicile. L'adresse a l'administration du journal. 130

Egy teljesen jó karban levő fényezett

pedálos czimbalom

jutányos áron **eladó Böhm Gézánál, Kölcsei-utcza 10. szám.** 123

Köhögést csillapit

a hirneves és kellemes izü

Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 körjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány igazolja a biztos eredményt **köhögés, rekedtség** vagy **katarus** és **elnyálkásodás** ellen. Minden egyéb szert kérünk visszautasitani.

Csomagja **20 és 40 fillér.**

Kapható: **Gutori Fölöes Kelemen** és **Khudy József** a Szüz-Máriá hoz czimzett gyógyszertárában Aradon. 1778

KOCH DÁNIEL

kerékpar és varrógépraktár, villanyos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utcza 42.

Nagy javitó-mühely!

Mindennemü

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók 566

Nagy ékszer kiállitás.

Használjuk fel az alkalmat.

Tulhalmozott raktár

miatt

az összes ékszer, arany, ezüst nemüek és órák feltünő olcsó árban adatnak el, melyről a n. é. közönség meggyőződését kéri

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Nagy óra kiállitás.

Használjuk fel az alkalmat.

Ha hull a haja!

használjon

Kossuth-féle

haj-essentiát

(T. Capillorum)

biztos szer a hajhullás és fejkorpa ellen, kitünő haj-ápoló szer.

1 próba üveg ára 2 korona.

Kapható a m gváltóhoz czimzett gyógyszertárban 916

M.-RADNAN.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

210648—1901. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérnemüek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson	f. évi január hó
Arad	**16-án d. u. 2 óra**
Szeged	22-én d. u. 2 óra
Debreczen	28-án d. u. 2 óra

Budapest, 1902. január hóban.

Az igazgatóság.

Hölgyeknek és Uraknak

egyaránt ajánlható az általam készitett **„Contre Son"** korpa elleni fejmosó, mely a legtisztább anyagokból van összeállitva.

Hogy az egészségre nem káros anyagokat tartalmaz, igazolja egy **budapesti kir. ker. törvényszéki hites vegyész, valamint a zürichi nemzetközi vegyintézet** bizonyitványa.

Ezen fejmoso rendes használata megszünteti a fejkorpa képződést, a hajnak selyemszerü finomságot és igen szép fényt ad.

Nem állitom, hogy hajnövesztő, hanem az által, hogy a fejbőr tiszta és korpa mentes, a hajhullást enyhiti.

Ezen fejmosó minden esetben a legnagyobb sikerrel lett használva, mit számtalan egyénnel tudok igazolni.

Kitünő hatásánál fogva számtalan esetben ajánlva lett **dr. Tisch Mór Arad város tb. főorvosa** által.

Gyors száradása által a legérzékenyebb fejen is használható.

Egy üveg ára 65 krajczár.

A n. é. közönség becses bizalmát kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

TURÓCZY ELEK

fodrász 1735

Arad, Andrássy-tér 18. Salacz-utczai rész.

Lázár Gyula

füszer, csemege, bor, pezsgő, rum, tea és cognac kereskedése és ásványvizek főraktara

Aradon, Andrássy-tér 19. szám,

(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mellett mindenkor friss és jó áruk a legolcsóbb áron.

Készpénz fizetésénél 2 százalék pénztári jutalék.

Telefon 344. 1718

16—1902. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1902. évben szükséges kefekötő czikkek szállitása iránt **folyó év január hó 13-án d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: árjegyzék szerinti egység árak.

Bánatpénzül leteendő 50 kor. készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1902. évi január hó 7-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

aljegyző.

707—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle gyártelepen levő magtár helyiségeknek azonnali bérbeadása iránt **1902 évi jannár hó 27-én d. e. 10 órakor** árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. és 3. számu 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 kor. 2. A 4. számu 6000—7000 mm gabonát befogadó magtárra 1200 kor. 3. Az 5. számu 4000 métermázsa gabonát befogadó magtárra 1000 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi deczember hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

aljegyző.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.